

ПАМЕТ
**СЕПТЕМВРИЙСКОТО
ВЪСТАНИЕ,
КОЕТО ПРОМЕНИ
БЪЛГАРИЯ**

Стр. 12

СВЯТ
**НАПРЕЖЕНИЕ
МЕЖДУ
ИНДИЯ
И КАНАДА**

Стр. 7

ТЕМАТА
ЧЕТИВО
**КОЙ И ЗАЩО
РАЗПАЛИ ГНЕВА НА
БЪЛГАРСКИТЕ ЗЪРНАРИ**

Стр. 8-9

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

**ОСМИ УВОЛНЕН
ТРЕНЬОР
В ПЪРВА ЛИГА**

Стр. 16

■ СРЯДА ■ 20 СЕПТЕМВРИ ■ 2023 ГОДИНА/33 ■ БРОЙ 182 (9273)

1 лв.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

ИНТЕРЕСИ

Таня ГЛУХЧЕВА

Една по една европейските държави започват да се отказват от украинското зърно. Последният пример е с Хърватия, която заяви, че ще бъде само "държава транзит" (стр. 7). Така хем вълкът ще е сит, хем агнето ще е цяло. От ЕС и Украйна няма да негодуват, а националният интерес, т.е. националната продукция, е защитен.

Хърватите, след поляци, унгарци и словаци, вдигнаха "червен картон" на Зеленски и ЕС, показвайки, че всяка подкрепа и толерантност имат граница. Да, ще помагат, но опрат ли нещата до родното производство и местните фермери, политиката коренно се променя. И няма значение, че Киев се заканва да съди Варшава, Будапеща и Братислава. Това не може да ги трогне.

Не е като при нас.

Тук и без да ни заплашват, вече сме се съгласили. Винаги готови да покажем големите си сърца и съпричастност към... чужденците в нужда. Ще каже човек, че в изстрадалата ни държава всичко е наред, хората нямат проблеми, можем да си позволим да внасяме зърно, със съмнително качество, от страна, където се води война и почвата е замърсена.

Родните евроатлантици твърдят, че през XXI век такова нещо като "национален" и всичките му производни и синоними звучат анархично. Ако беше така, едва ли другите държави щяха да обръщат гръб на Киев. Но ние искаме да покажем, че сме по-европейци от европейците.

Въпрос на интереси.

**БОРИСОВ
ПРИЗНА,
ЧЕ СА В КОАЛИЦИЯ
С ПП-ДБ**

Стр. 2

АКЦИЕНТ

У НАС ПО 8,2 ЕВРО НА ЧАС, В ГЕРМАНИЯ - ПО 39

България остава на опашката по доходи в ЕС. Ако в Германия в края на 2022 г. почасовата надница е била 39,5 евро, то у нас тя е едва 8,2 евро. Румъния ни изпреварва с 9,5 евро на час, а Унгария - с 10,7 евро.

Стр. 5

Земеделците с яйца и мляко срещу „сглобката“

Недоволните символично изхвърлиха продукцията си пред министъра на земеделието

СНИМКИ БТА

Земеделци протестираха вчера пред Министерския съвет с кори с яйца и бутлки мляко, а преди това символично изхвърлиха на улицата своя продукция. Те настояват за продължаване на забраната за внос на украинска продукция у нас.

През втория ден на на-

ционалния си протест земеделците не влязоха с тежка техника по жълтите павета, а оставиха 600 трактора, комбайни и други машини извън София, близо до Долни Богров.

Там при тях дойде министърът на земеделието Кирил Вътев, който бе посрещнат с

излято мляко. Символично на пътя бяха изхвърлени малини и ябълки.

По-късно бе договорена среща в МС с премиера Николай Денков и министри. До редакционното приключване на броя тя не бе приключила.

Преди разговорите земе-

делците твърдо бяха решили днес да влязат с 80 селскостопански машини в центъра на града между 5 и 7 часа, а по-късно да се придвижат до площада пред храм-паметника "Св. Александър Невски" и Министерския съвет.

Стр. 3

EUR: 1.95583
GBP: 2.26729
USD: 1.82566
CHF: 2.03838

София
МАКСИМАЛНИ
КРАТЪК ДЪЖД

26°C

БОРИСОВ ПРИЗНА:

По-реална коалиция няма как да бъдем, ДПС е част от нея

Нямаме споразумение, но се чувстваме отговорни, защото сме гласували за това правителство, заяви лидерът на ГЕРБ

Лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов призна, че партията му и "Продължаваме промяната- Демократична България" (ПП-ДБ) са в "реална коалиция", в която участва и ДПС.

"За "некоалицията" - то започва да става смешно за хората, защото по-реална коалиция няма как да бъдем. Нямаме споразумение, но се чувстваме отговорни, защото сме гласували за това правителство, да станат тези хора министри", добави Борисов в рамките на редовната си сутрешна сводка в кулоарите на Народно събрание.

През последните месеци самият Борисов често използваше "некоалиция" като описание на управляващото мнозинство. През май той дори твърдеше, че с ПП-ДБ не са се разбрали за коалиция. "Не е коалиция. Ако е коалиция, аз и Кирил Петков ще сме премиери или министри", каза тогава лидерът на ГЕРБ. Дълго от ГЕРБ повтаряха, че не носят отговорност за правителството като цяло, а единствено за вицепремиера и външен министър Мария Габриел.

Лидерът на ГЕРБ не отговори какво става с подписването на поисканото пре-

ди месеци споразумение за управление между партията му и ПП-ДБ. "Събитията са динамични", посочи той.

Бившият премиер продължи с критиките си по адрес на фигури от сегашния редовен кабинет. "Питам ги къде са (земеделският и икономическият министър)? Ротацията е март месец. И аз ги умолявам, след като и ние сме натиснали тези копчета - да станат активни, да идат да се срещнат с хората. Законодателно ние сме насреща, ще съберем подписи, ако трябва утре ще го вкараме...", заяви Борисов.

По отношение на протестите на зе-

меделците той смята, че има нужните решения, законодателни, административни, касаещи се до контрола. "Трябва да се назначат още хора - 200, 300, във фитосанитарния контрол. Учудвам се, че и премиерът, и министърът не се сещат с бранша, протестите ще ескалират", заяви Борисов и призова изпълнителната власт да търси диалог с протестиращите. "Иначе София е свикнала, с месеци стоеше затворен Орлов мост. Не е толкова страшно, просто сегашните ни некоалиционни партньори не са свикнали с това", коментира още той.

МО ще търси на кой е дронът по снимките

Министерството на отбраната (МО) едва ли ще може да установи с пълна сигурност откъде е дошъл дронът, който бе открит от граждани на брега на село Тюленово, тъй като ще работи само със снимки.

"Екипът на място е взел решение да не поема риска да отдели боеприпаса от летателната част и е взривил целия дрон. Не

разполагаме с дрона, а със снимки и остатъци, и по тях ще се опитаме да анализираме какъв е неговият произход", каза военният министър Тодор Тагарев, който бе изслушан по казуса от парламентарната комисия по отбрана в понеделник вечер.

Военният министър каза, че очевидно дронът е паднал във водата и течението го е извля-

кло към брега. Това може да се е случило преди часове, може и преди дни, оценката от пръв поглед е, че може да са минали до две седмици от неговото падане, коментира още министърът.

Авиоекспертът Димитър Ставрев пък твърди, че дронът вероятно е украински. Според него дронът прилича на определен модел самолети, произвеж-

дани от украинска компания за въоръжените сили на страната UJ-22 Airbom. Ставрев смята, че дронът вероятно е бил използван при украинска атака срещу Крим. Общо 127 боеприпаса от различен тип и калибър са унищожени от специализирани формирования на Българската армия през първите седем месеца на 2023 г., съобщиха от пресцентъра на Ми-

нистерството на отбраната.

Откриването и обезвреждането на невзривени боеприпаси е рутинна дейност на Българската армия, ръководена от военни експерти. По правило, министърът на отбраната получава информация след приключване на съответното мероприятие, уточниха от Министерството на отбраната.

СНИМКА БТА

В София тех парк се проведе форум за иновации в роботиката и автономните технологии "Robotics Strategy Forum 2023 - България в дигиталната ера: AI, Автоматизация и роботика". На форума бяха представени български компании в сферата на роботиката, автоматизацията, умното производство и промишлените технологии

Починалият при гонка с полицията е прострелян, докато бяга

Младежът, починал след стрелба от полицаи в района на бул. "Черни връх" в столицата, е бил прострелян докато бяга. Това стана ясно на брифинг на МВР и прокуратурата. Застреляният е заподозрян в извършването на грабеж заедно с още двама младежи. Починалият е на 18 години. Останалите двама са арестувани и вече са обвиняеми.

Все още не е решено дали да се повдигнат обвинения на полицаи, който е стрелял, обясни говорителят на градската прокуратура Христо Кръстев. По думите му хипотезите са няколко - превишаване на пределите на неизбежната отбрана, убиство по непредпазливост или с евентуален умисъл. За третата хипотеза изглежда има най-малко доказателства.

"Тук всеки един малък детайл може да промени заключението - дали се касае за непредпазливост, дали се касае за евентуален умисъл. Личното ми мнение е, че не може да се говори за пряк умисъл, тъй като

един от свидетелите казва, че е чул полицейският служител три пъти или четири пъти да казва: "Спри! Полиция! Ще стрелям!". Най-вероятно се е целил в органи, които не са жизненоважни. След произвеждане на изстрелите служителят е качил пострадалия и го е завел в медицинско заведение. Поради тези причини не можем да твърдим пряк умисъл", каза Кръстев. Простреляният е откаран в "Токуда" от самите полицаи, които преценили, че няма смисъл да се чака линейка. Там е починал. Огнестрелната рана е в горната част на тялото. Назначени са много експертизи и все още не е ясно дали става дума за директно попадение или рикошет. Според шефа на СДВР не е установено и къде е входната рана, за да се твърди, че простреляният е бил ударен в гръб.

Полицаят, който е стрелял, е безупречен служител, заяви шефът на СДВР Любомир Николов. Той работи в МВР от седем години и е награждаван многократно.

Започна регистрацията на кандидатски листи за местния вот

Регистрацията на кандидатски листи в общинските избирателни комисии (ОИК) за местните избори на 29 октомври започна вчера. Крайният срок е 26 септември.

Кандидати могат да издигат партии, коалиции и инициативни комитети, регистрирани за съответния вид избор, съгласно Изборния кодекс. Кандидатите, издигнати от партиите, коалициите и инициативните комитети, се подреждат в кандидатски листи.

Всеки независим кандидат, както и кандидат за кмет образува самостоятелна кандидатска листа. Коалициите участват в изборите с обща кандидат-

ска листа. Участващите в тях партии не може да участват със самостоятелни листи. Партиите и коалициите, участващи в местни коалиции, не може да регистрират свои листи или кандидати извън тези на местните коалиции. Независим кандидат не може да бъде включван в кандидатска листа на партия или коалиция.

ЦИК определи окончателно участниците в предстоящите местни избори. 58 партии и 9 коалиции ще се явят на вота. Комисията изхвърли от борбата за местната власт 7 партии, които не се събрали необходимите 2500 подписа на избиратели.

Съветът на ЕС одобри Илиана Иванова за еврокомисар

Съветът на Европейския съюз официално одобри Илиана Иванова за еврокомисар по иновациите, изследванията, културата, образованието и младежта. Това бе последната необходима стъпка преди да поеме поста. Назначението на Иванова е по общо съгласие с председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен.

Илиана Иванова официално поема поста от предшественичката си Мария Габриел, която в момента е вицепремиер и министър на външните работи. Новата ни еврокомисарка ще заема позицията до 31 октомври 2024 г., когато изтича мандатът на комисията.

Припомняме, миналата седмица Иванова бе подкрепена от мнозинството в Европейския парламент с 522 гласа "за", 27 "против" и 51 "въздържал се".

НА ВТОРИЯ ДЕН ОТ ПРОТЕСТИТЕ НА ЗЕМЕДЕЛЦИТЕ

Тракторите останаха извън София

Протестиращи символично изхвърлиха продукцията си пред министъра на земеделието

Без трактори в центъра на София премина вторият ден от национални протест на земеделците. Тежката техника - около 600 трактора, комбайни и др., пристигнала от страната, остана в близост до Долни Богров, а земеделците проведеха рано сутринта среща с представители на Столичната община, за да обсъдят как да протестира в града. Там бе договорено между 5 и 7 часа днес сутринта до 80 комбайни, трактори и други машини да се придвижат до бул. "Тодор Александров", а от 10 до 11 часа от площада пред храм-паметника "Александър Невски" ще започне шествие до сградата на Министерския съвет.

По-късно следобед протестиращите се срещнаха край Долни Богров с министъра за земеделието Кирил Вѝтев и го посрещнаха с излято българско прясно мляко, с освиркване и викове "Оставка". Земеделците обясниха, че с това действие показват какво става с българското мляко, след като внасяме украинско. Символично на пътя бяха изхвърлени също малини

и ябълки. "Заедно с още четири държави сме най-потърпевши. Уважавам вашият протест. Всеки се бори за своето право да произвежда и да получи заслуженото", каза министър Вѝтев пред протестиращите зърнопроизводители.

Министърът обясни, че има един месец, в който трябва да определим исканията за количествата, които можем да допуснем и онези, които не искаме да допуснем. Освободени били и 150 млн. лева за компенсации за производителите заради последиците от войната в Украйна. Другите 63 милиона лева също били осигурени.

По-късно представители на протестиращите се срещнаха с премиер академик Николай Денков, министъра на земеделието Кирил Вѝтев и министъра на финансите Асен Василев, за да преговарят. До редакционното приключване на броя срещата не беше свършила.

"Управляващите в последния момент излъгаха земеделците, променяйки своята позиция по отношение на падане на забраната за внос

СНИМКА БТА

на украинско зърно. До последния момент министър Вѝтев не само твърдеше, че забраната трябва да остане, но и че трябва да се разшири обхвата на тази забрана и в нея

да се включат нерафинирано слънчогледово олио и сухото мляко, мед и месо дори. Затова хората имат основание да протестира - те нямаха време за реакция". Това заяви народ-

ният представител от "БСП за България" Деян Дечев в тв ефир. Той подчерта факта, че решението у нас е било взето преди решението на Европейската комисия.

200 забранени в Европа вещества ползват в Украйна

В Украйна се използват 200 активни вещества, които са забранени в Европа и са опасни за здравето на хората, предупреди вчера Петър Пешев от Врачанския съюз на зърнопроизводителите пред БСТВ. Той присъства на протеста при Долни Богров. Пешев

изреди редица пестициди, инсектициди, хербициди и фунгициди, които са опасни за здравето, но с тях се обработва украинската продукция. Той уточни, че в случая не става дума за конкретни препарати, които са дори повече.

Жечко Андреев от Видинския

съюз на зърнопроизводителите изрази недоволството си, че вносът на украинската стопанска продукция оказва влияние върху реализирането на българската. Той също потвърди, че нашата е произведена по европейски стандарти и затова е с по-висока

себестойност. "Не е разумно на този етап да не се продължава забраната за внос, поне до реализиране на произведеното у нас", заяви той. Зърнопроизводителите апелираха българските семейства, децата да не се хранят с продуктите, които се внасят.

Миньори и енергетици блокираха центъра на столицата

Национален протест на синдикалните организации на КНСБ и КТ "Подкрепа" в комплекса "Марица Изток", на миньори и енергетици от възлюбивия сектор в страната затвори вчера центъра на столицата. Протестът бе под наслов "За ясно и сигурно енергийно бъдеще на България!".

Организаторите обявиха, че 10 000 миньори и енергетици са били пред сградите на Партийния дом и Министерския съвет в защита на енергийната сигурност. Стигна се и до сблъсък с полицията, когато протестиращи се опитаха да нахлуят в МС.

"Комплекс Марица-Изток" трябва да остане да работи и хората да получават работните си

заплати без да се предприемат каквито и да е действия", настояха синдикатите.

При протестиращите излезе и народният представител от "БСП за България" и бивш социален министър Георги Гьоков. Той заяви, че се присъединява към всяка дума от протестната декларация на енергетиците и ги увери, че в лицето на БСП имат съмишленици и политици, които са защитили решенията си бъдещето на възлюбивия ни енергетика и работните места на близо 200 хиляди души.

По-късно група от представители на синдикатите влязоха в Министерския съвет при премиера Николай Денков. На срещата те

са представили своите искания към правителството и са му дали двуседмичен срок, за да изготви споразумение и да покани протестиращите на преговори. Според Денков срещата е била ползотворна и има съгласие по всички точки със синдикатите. "Получихме конкретен ангажимент, че до 15 октомври ще бъде създадено държавно предприятие. То ще бъде финансирано регионално по Плана за възстановяване и устойчивост за Стара Загора, Перник и Кюстендил. Така дори и един да остане без работа, ще може да бъде преназначен при същите условия на работа, от мините в това държавно предприятие, обявиха синдикатистите.

■ АБОНАМЕНТ

ДУМА®

2023

3 месеца - 51 лв.

1 месец - 18 лв.

Можете да се абонирате в:
„Български пощи“ АД
до 15 септември 2023 г.,
„Доби прес“ ЕООД
до 28 септември 2023 г.,
в редакцията на вестника
до 20 септември 2023 г.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ: ТЕЛ.: 02 9705 203 И 02 9705 216

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

ПРОУЧВАНЕ СОЧИ:

Българите искат шофьорите да са с 0 промила алкохол

За първите 9 месеца на годината 3000 шофьори са хванати с 0,5 до 1,2 промила

Нулева толерантност срещу алкохола на пътя имат повече от половината българи, показва национално проучване. Близко 60 на сто смятат, че промилите в кръвта по време на шофиране трябва да са нула. Проучването е правено в рамките на кампанията "Алкохолът е лош шофьор". Според данните близо 84% от българите определят сядането на волана в нетрезво състояние като причина за вой-

ната по пътищата.

За сваляне на границата за алкохол зад волана заговориха и от МВР след фаталната катастрофа, при която пиян шофьор уби 15-годишния Филип на пешеходна пътека в София.

От началото на година в страната са станали близо 4800 тежки катастрофи с 359 загинали и 6302 ранени. Около 25% от всички пътнотранспортни произшествия в Европа са свърза-

ни с употребата на алкохол.

"Факт е, че не един и двама българи сядат зад волана след употребата на алкохол. От началото на годината до средата на септември има над 3 хиляди нарушения с шофьори с концентрация на алкохол между 0,5 и 1,2 промила, а случаите с над 1,2 промила са над 3300", заяви Мария Ботева от отдел "Пътна полиция". Според нея на всеки четвърти му се е случ-

вало да седне като пътник до шофьор, който е употребил алкохол. 2,7% от изследваните лица казват, че са шофирали с ясната идея, че са пили", допълни социологът Юлиан Добрев.

В момента законът забранява употребата на алкохол при шофиране. Санкциите обаче започват след 0,5 промила в кръвта. Тази граница дава фалшиво усещане, че алкохолът

на пътя е позволен, смятат експерти по пътна безопасност. "Някои започнаха да си правят сметка колко е 0,5 промила. Няма безопасна доза алкохол, когато знаеш, че ще шофираш", категоричен е експертът по пътна безопасност Алекси Кесеяков. Рискът от инцидент се повишава с всеки промил повече алкохол в кръвта на шофьорите, показват анализите на експертите.

СНИМКА БТА

Пейки разказват за природни забележителности и туристически обекти на територията на община Симитли. Те са поставени на различни локации в общинския център и дават възможност на жителите и гостите на града не само да отпочинат, но и да се запознаят с характерни за Симитли традиции, обичаи, природа

Поредна чернодробна трансплантация във ВМА

Специалисти от Военномедицинска академия (ВМА) извършиха поредна чернодробна трансплантация. Реципиентът и донорът са мъже съответно на 53 и на 49 години.

Това е втората такава интервенция във ВМА за последните две седмици. Тя е продължила около 6 часа и към момента пациентът се намира в задоволително състояние, екустиран, контактен и адекватен, коментира проф. Никола Владов, ръководител на Клиника по чернодроб-

но-панкреатична хирургия и трансплантология.

Ръководството на ВМА изказва благодарност към близките на донора, които въпреки трудния за тях момент, са разрешили експлантацията на органите, както и колегите си от "Пирогов" за добрата организация.

Това е седма чернодробна трансплантация, извършена от екипите на ВМА през 2023 г. и 93-та от началото на трансплантационната програма в лечебното заведение.

НОИ обяви 23% ръст на пенсиите за година

Средният размер на пенсиите за стаж и възраст е нараснал с над 23% за година, отчитат от Националния осигурителен институт. Към 31 август 2023 г. общият размер на отчетените приходи е 7 295,7 млн. лв., което представлява 65% изпълнение на плана за годината. Постъпилите приходи са с 887,8 млн. лв. повече

в сравнение със същия период на 2022 г.

Броят на пенсионерите за август е с 2098 по-малък в сравнение този за същия месец на предходната.

Средният месечен размер на пенсията на един пенсионер е 825,87 лв., което е с 43 стотинки повече от предходния. В сравнение със същия месец на 2022 г. пенсията е

нараснала със 146,67 лв.

Следващата по значимост и големина група разходи в консолидирания бюджет на ДОО са разходите за изплащане на парични обезщетения и помощи по Кодекса за социално осигуряване. Отчетените разходи са със 100,3 млн. лв. повече спрямо същия период на 2022 г.

Русе търси учител и ученик на годината

За десета поредна година фондация "Русе - град на свободния дух" обявява конкурс за учители "Посланик на свободния дух в моето училище". Инициативата е посветена на Деня на народните будители.

Конкурсът дава възможност на ученици от всички училища в Русе да номинират свой преподавател, който е достоен да бъде отличен със званието "Посланик на свободния дух".

Това може да е учителят, който им помага да научават все нови и нови неща, да развиват своите дарби и умения, да изразяват гражданската си позиция и да бъдат

отговорни. Преподавателят, който ги вдъхновява и насърчава да преследват мечтите си. Човекът, който ги води по пътя към успеха и ги подготвя за всички предизвикателства и трудности, които ще срещнат в живота.

Учителите могат да бъдат номинирани чрез кратко видео от един ученик, от група ученици или от цял клас. Видео материалът може да бъде заснет както с камера, така и с мобилен телефон. Нужно е номинацията да съдържа отговор на въпроса, защо номинираният заслужава званието "Посланик на свободния дух".

Нови правила за матурите в VII клас

Министерството на образованието и науката качи на сайта си примерни тестове по български език и литература, математика и чужд език за националното външно оценяване след седми клас за учебната 2023-2024 година. Тази учебна година има облекчения за седмоласниците. Времето за решаване на първия модул от тестовете се увеличава от 60 на 75 минути, за да имат повече

време за решаване и пренасяне на верните отговори седмоласниците.

По математика две от задачите, които досега са били с отворен отговор, стават с избираем. Това се правело, защото се допускат чести технически грешки при решаването на условията на отворените задачи. С промяната децата ще могат да се поправят още в хода на изпита, ако видят, че решението им не

отговаря на изброените варианти.

Има и още новости за седмоласниците. При заболяване или смърт в семейството могат да се явят на втора дата, определена от министъра. Изпитите пък се изместват към края на юни, за да има повече време за подготовка. Тази година тестът по български език и литература ще бъде на 19 юни, а този по математика - на 21 юни.

Изкарваме по 8,2 евро на час при 39 евро в Германия

Най-високи са възнагражденията в Люксембург и Дания

България изостава с темпа на повишение на заплатите в сравнение с други европейски страни. Унгария, Хърватия, Словения и Румъния ни изпревариха, след като няколко тримесечия поред ние отбелязвахме най-висок ръст на заплатите и разходите за труд в ЕС.

Данните са на Евростат за второто тримесечие на годината. Според тях почасовите разходи за труд в България са се увеличили с 14,2% на годишна база, но предни тримесечия ръстовете бяха над 15 и дори над 16%. Това обаче не е достатъчно, за да ни отлепи от последното място по заплати.

Най-високо увеличение на почасовото заплащане е регистрирано в Унгария - 17,3%. Следват Хърватия и Словения (и

двете +14,5%), Румъния (+14,4%) и след тях се нарежда България. С двуцифрено увеличение през второто тримесечие са и заплатите в Полша (+13,3%), Естония (+13,1%), Литва (+12,4%) и Латвия (+12,3%). Като цяло почасовите надници в Европейския съюз са нараснали с 5% през второто тримесечие на годината в сравнение със същия период на 2022 г. В страните от еврозоната този ръст е 4,5%. Впечатление прави, че почасовите разходи за труд в Германия, която е най-голямата икономика в ЕС, нарастват през второто тримесечие доста скромно - с 3,8%, т.е. под средното ниво за еврозоната.

Въпреки това средните възнаграждения в страните от Източна Европа продължават

сериозно да изостават от тези в Западна Европа. За България разликата е най-драстична и страната ни продължава да е на опашката по доходи в съюза.

Ако в Германия в края на 2022 г. почасовата надница е било 39,5 евро, то у нас тя е едва 8,2 евро, показват данните на Евростат. Съседна Румъния ни изпреварва

с 9,5 евро на час, а Унгария - с 10,7 евро.

Хърватия влезе в началото на тази година в еврозоната със средно възнаграждение от 12,1 евро средно почасово заплащане. В Балтийските страни то се движи между 12 и 16 евро. Чехия отбелязва най-високи възнаграждения от бившите соцстранни - в края на 2022 г. средното ниво на заплащане е 16,4 евро на час. Това е повече от средната надница в Гърция от 14,5 евро. Люксембург и Дания са страните в ЕС с най-високи възнаграждения, съответно с 50,7 евро и 46,8 евро на час. Над 40 евро на час получават в Белгия, Франция, Холандия и Швеция. Средно за ЕС почасовото възнаграждение през миналата година е било 30,5 евро.

Икономическата свобода у нас продължава да намалява

Икономическата свобода в България продължава да намалява според публикуваното днес от Института за пазарна икономика съвместно с канад-

ския институт "Фрейзър" изследване "Икономическа свобода по света 2023", отреджайки на страната 43-ото място сред 165 държави и територии, съобщиха от

Института. Изданието е базирано на данни от 2021 г. - най-новите международно сравними данни за всички страни. Средният резултат за страните по света е 6,77 т. (от максималните 10 т.), колкото и този от предходната година. За втора поредна година КОВИД-19 остава най-голямата катастрофа за икономическата свобода, изтривайки десетилетие развитие и разширяване на свободата в световен мащаб.

Изследването класира България на 43-то място, а оценката за икономиче-

ската свобода в страната намалява. Резултатът по данните от 2021 г. е 7,46 т. (от максималните 10 т.), което е спад с 0,23 т. спрямо предходното издание (ревизирано). В класирането на включените в изследването държави България дели една позиция с Бахрейн и е между Република Корея и Ямайка.

В миналогодишното издание България се класира по-напред в подредането на включените държави, основно заради по-разхлабените ограничителни мерки при

започването на пандемията, но и тогава резултатът на България е по-нисък в сравнение с предходното издание, посочват от Института. Със спада за втора поредна година нивото на икономическата свобода в България се връща с десетилетие назад. На практика обаче за поредна година виждаме, че силните аспекти в икономиката на страната остават високо оценени, а най-слабите изобщо не се подобряват.

За първи път в историята на издаване на индекса, Хонконг отстъпва първата

позиция заради опитите на Китайската комунистическа партия да контролира частния сектор, ограничавайки практически всички свободи - икономическа, гражданска и политическа. Първенец в тазгодишното издание на Индекса е Сингапур, а втората позиция остава за Хонконг, но очакванията са дългогодишният лидер да пада още в следващите години. В Топ 10 влизат още Швейцария, Нова Зеландия, САЩ, Ирландия, Дания, Австралия, Великобритания и Канада. На дъното остава Венецуела.

Десет пъти повече разстояние изминаваме със самолет, отколкото с влак

България е втората страна в ЕС по разстояние, изминато със самолет. Общо 16,3% от всички километри, изминати с някакъв основен вид транспорт от българи, се падат на полетите. Данните за 2021 г. поставят на първо място Хърватия с 25,4%, а на трето - Испания с 13,1%. Средният показател за ЕС е 7,3%.

Почти десет пъти по-малко разстояние са изминали пътниците от България с влак - едва 1,7% от т.нар. пътнико-километри. Над два пъти по-малко от самолетните полети са изминати с автобуси - 6,7%. Господството на леките коли е тотално, защото три четвърти 75,3% от покритите разстояния се падат на тях.

Последното не е изненадващо, защото така е в целия ЕС, показват данните от "Евростат". При леките коли делът е дори още по-висок, отколкото в България - 79,1%.

Сравнението с тенденцията през последните 10 години разкрива, че ударът от ограничението покрай пандемията от КОВИД-19 върху пътуванията със самолет и автобус още не е

превъзможат.

Автобусните превозвачи са изменили през 2021 г. с почти 2 процентни пункта по-малко разстояние, отколкото през 2011 г. (от 9% на 7,1%). При влаковете намалението е от 1 пункт (от 6,6% на 5,6%). При самолетите

обаче има постоянно увеличение от 10,9% през 2011 г. до 15% през 2019 г., последната нормална година преди пандемията, в първата година от която (2020 г.) този дял е рухнал до 5,7%, за да се възстанови частично на следващата година до 7,3%.

Бюджетът закъсва с приходите от ДДС

През август финансите на държавата отново излязоха на червено, като заслуга за това имат не само нарасналите разходи тази година, но и намалелите постъпления от ДДС.

ДДС е основен приходоизточник за бюджета, а финансовият министър Асен Василев е заложил тази година с почти 2 млрд. лева по-висока събираемост от тях. По неговите думи точно заради това приходната част е "силно напрегната". Реална е обаче опасността дупката в бюджета в края на годината да се окаже по-голяма от планираната заради неизпълнение на приходите от този налог вследствие на забавяне на икономиката.

По-подробни данни за данъчните постъпления към края на август ще бъдат публикувани от финансовото министерство в края на септември, но разбивката за първите седем месеца на годината показва сериозно изоставане на постъпленията от ДДС от внос.

Нетният размер на приходите от ДДС от внос към юли 2023 г. е 3,410 млрд. лв., което е с 14,5% по-малко (576,2 млн. лв.) спрямо същия период на предходната година.

Спадът на постъпленията от ДДС от внос е причина общите приходи от този налог за първите седем месеца на годината да изостават от миналогодишните, въпреки че за сделките в страната постъпленията от ДДС нарастват.

НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

Приежа реформата в енергетиката с обещанието да я променят

След като нарязвахме икономиката по време на прехода за скрап, дойде ред и на енергетиката, заяви депутатът от БСП Драгомир Стойнев

В почти празна зала, но с разгорещен дебат премина първото гласуване на ключовите промени в Закона за енергетиката. Те имат за цел да променят пазара така, че България да получи средства по Плана за възстановяване. Текстове бяха приети с гласовете на "Продължаваме промяната - Демократична България", ГЕРБ и ДПС. Депутатите от "БСП за България" гласуваха против, против и "Възраждане", и "Има такъв народ".

Още в началото на извънредното пленарно заседание от БСП поискаха по време на дебата да присъства и енергийният министър Румен Радев. Той се включи, като откри обсъжданията с признанието, че темата е с висока обществена чувствителност, но текстовете са съобразени с "конструктивните становища", получени по време на общественото обсъждане.

Законопроектът предвижда пълна либерализация на пазара на електроенергия на едро до

Драгомир Стойнев

края на 2023 г. Битовите потребители пък остават на регулирани цени до края на 2025 г. При свободен пазар търговците и крайните доставчици, ко-

ито снабдяват домакинствата, ще са задължени да осигуряват 60% от тока чрез дългосрочни договори.

Именно тази поправка беше

обект на критика от страна на БСП, като депутатът и бивш министър на енергетиката Драгомир Стойнев заяви, че след като от средата на 2024 г. НЕК няма да бъде обществен доставчик, съществува хипотеза да има три обществени доставчика в лицето на електроснабдителните дружества, което пък може да наруши ефективните пазарни принципи и рискува да образува картелно споразумение между тях. Според него ЕРП-тата ще си направят договорите с частните си соларни централи, ще си купуват скъп ток и ще го продават на потребителите, а държавата ще ги компенсира.

"БСП сме категорични - предлагаме закон, който не защитава хората и не ограничава възможността за спекула с цените на еленергията. Нищо не налага спешното приемане на закона, но може би някой има интерес от това, заяви социалистът. "За 850 млн. евро държавата се оттегля от един сектор, който е строен от на-

шите бащи, сектор, който е бил гордост за българската икономика, сектор, който изнасяше своята продукция в съседни държави и печелеше. Основната цел на този законопроект е не да има спокойствие за домакинствата, за бизнеса, а да се усвоят средствата от Плана за възстановяване и устойчивост - т.е. за 850 млн. евро ние сме готови да съсипем и последният сектор, който остана в българската икономика - енергетиката", заяви бившият енергиен министър.

"След като нарязвахме икономиката по време на прехода за скрап, дойде ред и на енергетиката", смята Стойнев. Според него законът ще доведе до повишаване на цената на електрическата енергия и няма нужда да се приема бързо, а трябва да се огледа.

Законопроектът на Министерството на енергетиката получи критики и от ПП и ДБ, като беше обещано, че недостатъците му ще бъдат изчистени между първо и второ четене.

Митничарите ще отнемат недекларирани пари

Нови мерки за борба с трафика на пари през държавните граници одобри парламента с промени във Валутния закон, които бяха окончателно одобрени на второ четене. На митничарите се позволява да задържат временно парични суми, ако приносителят не ги декларира. "Арест" за парите ще се полага, дори ако държавните служители хванат собственика им, че има данъчни задължения. Отказът да се обявят пари на границата или дори неправилно попълнена декларация може да доведе до глоба, а ако властите свържат парите с престъпна дейност Ц до затвор и конфискация.

Всяка сума от 10 000 евро и нагоре (или равностойността ѝ в левове или други валути) трябва да се обявява пред митничарите, когато се пренася през границата. Иначе властите имат право временно да задържат парите за срок до 30 дни. Така задействат процедура, която може да удължи ДарестаУ до 90 дни, докато се извършва разследване на

произхода на парите и целта, за която са предназначени.

Всъщност, няма нужда от извършено или заподозряно престъпление, за да се опарят гражданите от засиления контрол. Ако пренасят 10 000 евро или нагоре, без да ги обявят на границата, ще отнесат глоба в размер на една пета от пренасяните средства. Същата наказателна мярка важи и когато декларираната информация за парите е непълна или невярна, както и при отказ от митническа проверка.

Нещата стават още по-тежки, когато необявената сума е в особено голям размер (за такъв в съдебната практика се смята 140 пъти минималната работна заплата). Тогава може да се стигне до затвор до 5 години, както и глоба в размер на една пета от пренасяните пари. Ако се установи, че укритите от митничарите средства нямат законен произход, тогава ефективната присъда вече е сигурна Ц от 1 до 6 години, а парите се конфискуват в полза на държавата.

Държавата с нов представител в „Лукойл Нефтохим“

Държавата най-после смени представителя си в "Лукойл Нефтохим", където държи златна акция. Години наред няколко правителства бяха недоволни от назначения Красимир Първанов затова, че не дава никакви отчети за надзора, който осъществява в бургарската рафинерия, която години наред постоянно излизаше на загуба. След проведената процедура за избор на представител на държавата в Надзорния съвет на "Лукойл Нефтохим Бургас" АД бе избран Бойко Ницов, съобщиха от Министерството на енергетиката на официалната си страница. Ницов ще замени на поста Красимир Първанов, чийто мандат в Надзорния съвет на дружеството изтече още миналата година.

В началото на август министърът на енергетиката Румен Радев обяви конкурсна процедура за избор на представител на държавата в Надзорния съвет, припомнят от енергийното министерство. Конкурсът се проведе в три етапа: проверка на допустимостта на кандидатите, писмено представяне на концепция за упражнява-

не на правата на държавата и устно интервю. Допуснатите кандидати до участие в писмената част на конкурса бяха седем, като освен избрания в крайна сметка на първа позиция Ницов, на втора позиция остана Васил Чакъров.

"Лукойл Нефтохим Бургас" АД е акционерно дружество с двустепенна система на управление. Държавата, чрез Министерството на енергетиката, е притежател на т.нар. златна акция, с особени права. Министърът на енергетиката упражнява правата на държавата чрез свой представител в Надзорния съвет на дружеството.

Назначаването на нов представител на държавата се случва дни, след като ГЕРБ, ПП-ДБ и ДПС форсираха приемането на законови промени, които да прекратят вноса на руски петрол за преработка в "Лукойл Нефтохим". Предвижда се също при проблеми с доставките на суровината и неспазване на санкциите срещу Русия в рафинерията да влезе особен търговски управител, назначен от държавата.

Гвоздейков смени цялото ръководство на НКЖИ

Национална компания "Железопътна инфраструктура" (НКЖИ) вече има нов генерален директор. На мястото на Златин Крумов застава инж. Мария Дюнова Генова. Със своя заповед ресорният министър Георги Гвоздейков сменя и Управителния съвет на държавното предприятие.

Промените предстои да бъдат вписани и в Търговския регистър. От министерството за момента не посочват какви са мотивите за рокадата. На сайта на НКЖИ вече официално фигурира Генова като генерален директор. Златин Крумов оглави НКЖИ по време на Новогодишните празници през 2021 г. Той

бе назначен от бившия транспортен министър от "Продължаваме промяната" Николай Събев и бе едно от назначенията му, което Събев не смени въпреки всички други рокади, които правеше почти постоянно в БДЖ и министерството. Крумов успя да се задържи на поста година и 8 месеца, дори по време и на слу-

жебните кабинети.

За новото дамско назначение - инж. Генова, се знае, че до момента е била заместник-генерален директор "Стратегия и администрация" в НКЖИ. Дали ще поеме поста временно или за постоянно, не е ясно.

В Управителния съвет влизат Камен Диков, като председател

и независим член, както и Васко Балабанов - само като член. Те ще заменят Кристиан Кръстев и Марио Гълъбов.

Това не е първата рокада на ресорния министър Гвоздейков. През август той сменя и ръководствата на "Холдинг БДЖ" и двете транспортни жп дружества - пътническото и товарното.

СНИМКИ БТА

Млада хаитянка чака с детето си и стотици свои сънародници пред офис за мигранти в Тапачула, Мексико. Целта на всички е да преминат границата със САЩ, но първо трябва да се сдобият с документи, които удостоверяват статута им на бежанци

Китай и Германия пред конфликт

Пекин извика немската посланичка, след като Аналена Бербок нарече президента Си "диктатор"

Посланичката на Германия в Пекин бе извикана в китайското външно министерство, след като германската външна министърка Аналена Бербок нарече президента Си Дзинпин "диктатор", предадоха световните агенции.

Китай определи квалификацията като "абсурдна", а думите на Бербок, изречени в интервю пред телевизия "Фокс нюз" по време на визита в САЩ - като открита политическа провокация.

"Тези коментари са из-

ключително абсурдни и представляват сериозно накръняване на политическото достойнство на Китай, както и открита политическа провокация", заяви говорителката на китайското МВнР Мао Нин. И допълни, че Пекин вече се оплакал в Берлин.

Бербок направи изказването, говорейки за войната в Украйна: "Ако Путин трябва да спечели тази война, какъв знак това би изпратило на другите диктатори по света, като Си, като китайския пре-

зидент? Ето защо Украйна трябва да спечели тази война."

Говорител на германския канцлер Олаф Шолц обясни, че начинът, по който Китай е управляван, чрез едностранна система, не отговаря на "нашите демократични идеи", но той все пак не спомена термина "диктатор", използван от Бербок.

Пекин е първи търговски партньор на Берлин, но Германия от няколко месеца втвърди тона, като същевре-

менно се опитва да намали зависимостта на икономиката си от Поднебесната империя и да защити по-добре стратегическите си интереси пред един все по-настъпателен Китай.

Бербок е отявлан критик на Китай. Миналия месец тя заяви, че Пекин е поставил на изпитание "устоите, на които почива нашето съвместно съществуване на този свят". И от търговски партньор все повече се превръща в систем-ен противник.

Загреб отказва вноса на украинско зърно

"Хърватия е единствено транзитна страна за украинско зърно и няма да внася евтино украинско зърно", заяви в Загреб премиерът Андрей Пленкович, цитиран от агенция ХИНА. Украинско зърно се изнася през хърватски пристанища на река Дунав и на Адриатическо море.

"Изглежда, че няма възможност за постигане на споразумение за зърнената сделка", заяви първият дипломат на ЕС Жозеп Борел на пресконференция в Ню Йорк. Той призна, че Русия "представя условия, които са били на масата за преговори и преди" и се състоят в "премахване на някои ограничения или санкции".

Рязкото увеличение на вноса на украинско пилешко месо дразни френските фермери, които се оплакват от конкуренцията, предаде АФП. Вносът във Франция през първата половина на 2023 г. се е увеличил със 74%, но френската птицевъдна асоциация Anvol твърди, че тези данни не са верни. Внесеното пилешко често минава през европейски фабрики, които не показват, че е от Украйна.

Напрежение между Индия и Канада

МВнР на Индия (вече Бхарат) отхвърли обвиненията на канадския премиер Джъстин Трюдо за индийска следа в убийството на сикхския активист Хардеп Сингх Ниджар като "абсурдни и мотивирани".

"Подобни необосновани твърдения целят да измес-

тят фокуса от халистанските терористи и екстремисти, получили убежище в Канада, и продължават да заплашват суверенитета и териториалната цялост на Индия", се казва в съобщение на ведомството. Страната експулсира канадски дипломат.

Киев разобличен за удара по Константиновка

Градският пазар в Константиновка в контролираната от Украйна част на ДНР е бил ударен от украинска ракета, изстреляна от комплекса "Бук", съобщиха в "Ню Йорк таймс". Това показват данните, събрани и анализирани от изданието.

При удара в началото на месеца загинаха 16 души, а 32-ма бяха ранени. От камерите вестникът установи, че ракетата е "долетяла" в Константиновка от посоката на територия, контролирана от Украйна, а не от руски позиции". Времето на удара съвпада с два ракетни изстрела от украински позиции, а размерът на дупките във фасадите на сградите съвпада с размера на поразителните елементи на "Бук". Киев и Западът обвиниха Русия за инцидента.

Русия извърши атака с дрон срещу западния украински град Лвов през нощта на 19 септември, избухнал е пожар в промишлен склад, двама са ранени. Имаше и атаки в много региони на Украйна с дроневи и ракети "Искандер-М".

Канадската външна министърка Мелани Жоли заяви, че Отава е изгонила ръководителя на индийското разузнаване в страната, но не даде повече информация.

Трюдо съобщи, че има достоверна информация, че агенти на индийското

правителство са свързани с убийството на сикхския лидер в Британска Колумбия, извършено през юни. Той е подкрепил искането на сикхите в родната Индия да основат собствена държава с името Халистан. Заклеймен е от индийските власти като "терорист".

НАКРАТКО

Косово и РСМ с общи гранични пунктове

Прищина и Скопие са подписали споразумение за интегриране на два гранични пункта между Косово и РСМ и те вече са общи, съобщиха косовският вътрешен министър Дже-лял Свечля.

Сърбия намалява цената на брашното

Правителството на Сърбия прие наредба за ограничаване на цените на основните хранителни продукти, както и на брашното. Увеличават се заплатите на служителите в образованието и здравеопазването.

СИРИЗА избира лидер в неделя

Вторият тур за избор на нов председател на основната опозиционна партия в Гърция СИРИЗА ще се проведе тази неделя. Един срещу друг се изправят бившият министър на труда Ефтихиа Ахциоглу и Стефанос Каселакис, спечелил първия тур на вътрешнопартийно ниво с 45%.

Чешки град запази името Терешкова

Градският съвет на чешкия североизточен град Карвина отхвърли предложението на правителството да преименува една от централните алеи в града, кръстена през 1975 г. на първата жена космонавт "Терешкова". 33-ма гласуваха за запазване на името (и от десницата), а само 6 - против.

Екоактивисти се залепиха за улици в Берлин

Активисти на екодвижението "Последното поколение" блокираха 21 улици в Берлин. Те се залепиха за асфалта с "особено упорити смеси". Полицията е предотвратила да направят същото на други седем кръстовища.

Дрогираха деца в детска градина

Момченце на 1 година почина в частна детска градина в Ню Йорк, а други 3 са в болница в критично състояние. Предполага се, че са имали контакт с наркотични вещества. На собственичката на градината са повдигнати 11 обвинения, включително за убийство и непредумишлено убийство.

\$33 трилиона стана дългът на САЩ

Държавният дълг на САЩ за първи път е над \$33 трилиона. В базата данни на сайта на Министерството на финансите в колоната "Общ публичен дълг" към 18 септември е посочена сумата от \$33,04 трилиона. Това е рекордно ниво на американския публичен дълг.

Президентът Джо Байдън застана на страната на стачкуващите автомобилни работници в САЩ. Но отказа да отговори на въпрос дали ще се включи лично в преговорите със синдикатите

Джан, Джун - глей как са праи

С пускането на украинския внос, властта прави наколенки на брюкселските чиновници

Мая ЙОВАНОВСКА

След около три месеца на власт започва ясно да се очертава линията, по която върви правителството "Денков", начинът по който се разправят с проблемите, посоката на действие, въобще стилът им. Сещам се за една песен на модерния изпълнител Криско. С типичния си диалект той пее: "Ляв, десен - глей как са праи, джан джун - глей как са праи...". Та така и тия от властта - правят каквото са решили или какво са им наредили "големите началници" (по Борисов) и не им пука, че кучетата ги лаят.

В последния скандал, който се вихри - украинското зърно, играят по тази струна, че се грижат за нас обикновените хора и се мъчат да овладеят инфлацията чрез пускането на украинския внос. Даже набедения за пример в сянка - Асен Василев (иначе официално финансов министър), обвини земеделците, че държавата ще губи по 40 млн. лв. месечно, ако забраната за внос на украинско зърно остане, както искат те. Настоящата власт чужди аргументи не признава, а тези, дето й пречат по пътя - айде у лево. Казано е - кучетата си лаят, керванът си върви.

Досега видяхме не веднъж, че действат като слонове в стъкларски магазин и набелязания от тях резултат се постига или безогледно, или под сюрдинка и на тъмно. И достатъчно бързо, заради мнозинството, което властта има в парламента. Малко преди историята с пускането на украинското зърно имаше друг казус, който също касае всички нас - либерализацията на цените на тока за битовите потребители. И

по точно - дърварският начин, по който смятат да я направят. Като за целта точно в разгара на отпуските бяха пуснати за обществено обсъждане промени в Закона за енергетиката. Които скоростно влезнаха и в парламента, а ако минат, според КЕВР има риск още от догодина цените на тока да скочат драстично.

По абсолютно същият начин беше пробутано набързо и от днес за вчера решението за отмяна на забраната за внос. Оказа се, че шефът на парламента Росен Желязков набързо е разпределил проекта към икономическата парламентарна комисия, вместо към земеделската. Без становище, без обсъждане. И също толкова скорострелно проекторешението отиде в парламента и за два дни въпросът беше решен. Така както явно властта беше обещава да приключи темата на своите по-големи началници. И започнаха обещанията от земеделците протести. Като в демонстрациите се включиха не само зърнарите, те бяха подкрепени от представите-

ли на целия агросектор, въпреки, че зърнопроизводителите у нас получават лъвския пай от европейските агросубсидии.

Протестите са за защита на производството, а не на субсидиите, заяви директорът на Българската аграрна камара Светла Боянова. "Протестните действия не са само за вноса от Украйна на зърно, а и за всички останали въпроси, които касаят сектора на плодовете и зеленчуците, на животновъдите, на пчеларите - там темата за вноса от трети страни, включително Украйна, е изключително сериозна. Ние се борим за една конкурентна среда и нищо повече. Повече от 22 организации са включени в този протест. В протеста става въпрос за нещо много голямо - става въпрос за осигуряването на храната на българите", обяви Боянова.

Ден преди да изтече крайният срок (15 септември) мнозинството в парламента осигури на властта, или обещаното в Брюксел отказване от ембаргото за внос, или, както подозират земеделците - лобистка подкрепа в полза на големите преработватели на слънчоглед. А малко след това дойде и новината, че Европейската комисия няма да удължи дерогацията за забраната на внос от Украйна на България, Румъния, Полша, Словакия и Унгария.

А пък земеделският министър Кирил Вълчев, който ден го играеше "ни чул, ни разбрал" и уж защитаваше земеделците, обърна палачинката и обяви, че за това решение има основание. Макроикономически данни, представени от Министерския съвет, показали, че няма да е притеснително, ако се откажем от забраната. Щели да се набележат мерки за подкрепа на нашите производители въпреки решението на депутатите. И най-интересното - контролните органи ще засилят проверките за всички украински стоки и най-вече за зърнените култури, като стриктно ще се контролира наличието на радиоактивност и на тежки метали, плус останалите показатели, които се следят - хербициди, пестициди и т.н. По принцип нали работата на контролните органи е да контролират, те досега не са ли работили? Или така министърът признава, че контролът не е ефективен? Или пък това е потвърждение на твърдението, че у нас влиза продукцията нелегално? На протестиращите обаче бе обещано правителството да настоява Украйна временно да задържи износа си към България.

Вероятно, за да избегне протестите, властта спешно съобщава, че ще отпусне допълнително 63 млн. лв. за подпомагане на земеделските производители след отмяната на забраната за внос. Това обаче не убеди земеделците и от понеделник те започнаха ефективни протести в цялата страна.

Впрочем чухме още една по-редна простия, след изцепката на премиера Николай Денков, че с "терористи" не преговорял. Този път тя дойде от транспортния министър Георги Гвоздейков, който заподозря зърнарите, че изпълнявали политически поръчки от Русия. "Проблемът с вноса на украинското зърно отново е пропаганда на Русия. Когато е разрешен внос през 2022 г. зърнопроизводителите правят печалба от 2 млрд. лв. 2021 г. тези цифри са по-малки. Протестът има политически оттенък. Опитват се да дестабилизират ясната посока на България", заяви Гвоздейков. Според него премиерът Николай Денков донякъде е бил прав за думата "терористи", защото зърнопроизводителите не искат разрешаване на проблема, а конфронтация.

"Искаме България да пази българското си производство. Нямаме политически цели с този протест, разграничаваме се от всяко политизиране на земеделските протести", заяви председателят на Националната асоциация на зърнопроизводителите Илия Проданов. Той подчерта, че в протеста участват 27 организации от различни сектори.

Има ли в украинската пшеница тежки метали?

Няма засечени тежки метали в пшеницата от Украйна. Това увериха представители на БАБХ по повод изразените съмнения дали има недопустими елементи в зърното, внос от Украйна. Както е известно българските производители са задължени при производството да спазват строги правила, за да отговаря зърното на европейските изисквания за безопасност и качество. Украйна, която не е член на ЕС, няма задължение да спазва тези правила. Включително при производството у нас има забранени за употреба химикали.

От миналата година всички пратки с украинско зърно са били изпитвани по показатели,

включително и за тежки метали и за радиоактивност, твърдят от агенцията по храните. Пробите са отрицателни. Д-р Иван Генчев от БАБХ и д-р Галя Викьова, зам.-изпълнителен директор на БАБХ с ресор храни увериха, че контролът е постоянен и на всяка пратка.

От 1 октомври 2022 г. до май 2023 г. са взети 575 проби. Няма отклонения в показателите. Тези проби са взети по време на засилен контрол. Съгласно Европейския регламент зърното от Украйна не подлежи на официален граничен контрол и то влиза с документи. Вече във вътрешността на страната могат да бъдат взети проби.

Слънчогледът има много добри показатели. Имаме от 46 до 49 процента масленост, което надвишава заложената в българския държавен стандарт, поясни д-р Викьова. Законодателството в областта на храните, специално за етикетването, което е единно за целия ЕС, има ясни правила как се обявява произходът. Например, ако процентното съотношение в халва, в която има вложен слънчоглед от Украйна пише 35%, те го обявяват - произход "Украйна". В БАБХ няма сигнал за подмяна на български с украински мед, както се твърдят нашите пчелари, чийто мед залежава по складовете непродан.

ИЛИЯ ПРОДАНОВ:

Българският производител е на ръба на оцеляването

Загубите в последните две години за сектора са в рамките на милиарди левове, казва председателят на Националната асоциация на зърнопроизводителите

пейския парламента да казва - ние ще подкрепим петте държави, които искат продължаване на забраната, а ние да казваме - не. Това е срамно. Българският потребител иска да яде българска храна, да употребява българско, олио, а не произведено от украински слънчоглед. Обеснете ни какво наложи това решение.

■ **Каква обаче е равнотетката от стопирания до момента внос на украинско зърно?**

- От влизане в сила на забраната до момента количеството слънчоглед, което се реализираше на българския пазар, беше около 200 хил. тона на месец. Цената, на която се изкупуваше този слънчоглед, имаше леко повишение от началото на май до момента и това повишение определено не се отрази на цената на олиото, което е видно от всички потребители. Цената по време на въвеждане на забраната беше около 640 лв./тон. Преди решението цената беше 760 лв. на тон. След гласуваното решение от парламентарната икономическа комисия цената запо-

чна да пада, първоначално с 60 лв. на тон и търсенето буквално приключи. Днес никой български производител не може да продаде слънчоглед. Зърнопроизводителите в България произвеждат 9 млрд. от брутния вътрешен продукт в България. Това е една-седма от целия БВП на страната ни. Освен това забраната влезе в сила през месец май и цената на олиото до днешния момент единствено и само е слязла надолу. Това е нещо, което всички знаят, но и нещо, с което се спекулира.

■ **С какви количества слънчоглед разполагаме?**

- В момента в България има 6000 тона слънчоглед и 2 милиона тона реколта, която се очаква. Това прави 2 600 000 тона слънчоглед - реколта, която е предостатъчна, за да задоволи първо вътрешния ни пазар на олио и второ преработвателните мощности на маслопреработвателите. Българските производители не искат непазарни цени. Ние искаме просто да се изкупи нашата продукция.

на година. Това са пари, които са в българската икономика, инвестират се в българските села, от тях 3 млрд. лв. са за българските ренти. Как ще платим рентите, ако не можем да си реализираме продукцията.

■ **Как ще ви се отрази забраната. И каква сума ще противопоставите вие като загуби на 40 млн. лв., с който плаши Асен Василев?**

- Българският производител е на ръба на оцеляването. Загубите в последните две години за сектора са в рамките на милиарди левове. Ние сме напълно наясно, че държавата няма как да ни компенсира тези загуби и щети, които сме получили в последните две години, но поне да застане зад нас, да ни подкрепи. Може ли комисията по земеделие в евро-

■ **Финансовият министър Асен Василев ви обвини, че ако забраната остане, загубите за бюджета ще са по 40 млн. лв. месечно.**

- 40 млн. лева ли струва българският земеделски сектор? Осъзнавате ли за каква държава и за каква подкрепа към сектор "Земеделие" говорим. 40 млн. лв. загуба струва българският земеделски производител. Преди 10 години 120 хиляди бяха земеделските производители. В монета те са около 65 хиляди. 15 хиляди от тях са производителите на слънчоглед. Оборътът, който реализират българските зърнопроизводители, е в порядъка на 10 млрд. лв.

РАДОСЛАВ ХРИСТОВ:

Който сее вятър, жъне бури

Решението за протестите го взеха тези, които решиха да падне забраната за внос, казва председателят на Тракийския съюз на зърнопроизводителите

■ **Спирането на украинския внос е довело до загуби за бюджета според финансовия министър.**

- Чухме мнението на доста финансови анализатори, повечето от тях нямаха никаква представа от земеделие, дори и от цифри, но не искам да ги обиждам. Мога да ви кажа как ще се отрази върху финансовата рамка на държавата това решение. Намалявайки БВП от производство, съответно се намаляват и приходите в бюджета.

■ **Земеделският сектор излизал на протест.**

- Решението за протестите го взеха тези, които решиха да падне забраната

за внос. Срамно е, позорно е, престъпно е, нагло е, да подкрепиш другите държави, да се разпишеш и след това да кажеш, извинявам се много, ама тук едни лобита ме натиснаха и ние трябва да излезем от схемата.

■ **Кой има интерес от това решение?**

- Преработвателите. Искат да купуват по-евтина суровина. Печалбата на пет фирми за миналата година е 1 млрд. лева. От кого са ги взели? От всички нас. Печалбата им е за сметка на българския потребител и на българския производител. И това не е само в сектор зърно. Същото се случва и в други сектори. Защо няма цена? Защото цената остава някъде другаде с огромни печалби. Определени лобита по отношение на търговията с мляко, грозде, вина, зеленчуци - това са търговски фирми, които от това страшно много печелят. И изиграха много лоша шега на управляващите в момента. Но има една поговорка: който сее вятър, жъне бури.

■ **Какви са ползите да има забраната за внос.**

- Да можем да развиваме нашата българска продукция, която преработвателите могат да преработват и да продават на които си искат пазари. Те сами си заявиха, че 20-25% работят за българския пазар, другото е за експорт.

■ **Каква е промяната в цените от май досега**

- От въвеждане на забраната през май, когато цената беше около 650-660 лв. за тон, последният месец цената на производителите стигна до към 700 лв. за тон.

И след като разбраха, че тяхното искане ще бъде уважено от Асен Василев и Кирил Петков, свалиха цените. Независимо че цената на слънчогледа, който купуваха от през тези няколко месеца, се вдигна с около 10 лв., продуктите по щандовете в магазините не поскъпнаха. А плашат населението, че като има забрана, олиото ще поскъпне. Нека говорим в цифри. Цена на слънчогледа преди войната - 1,20 лв. за кг. А спомняте ли си колко беше тогава цената на олиото в магазина? Беше 3 лева. В момента цената на слънчогледа е 70 стотинки, но цената на бутилка олио е 3,50 лв. Разходите по производството им са по-ниски отколкото преди войната - и

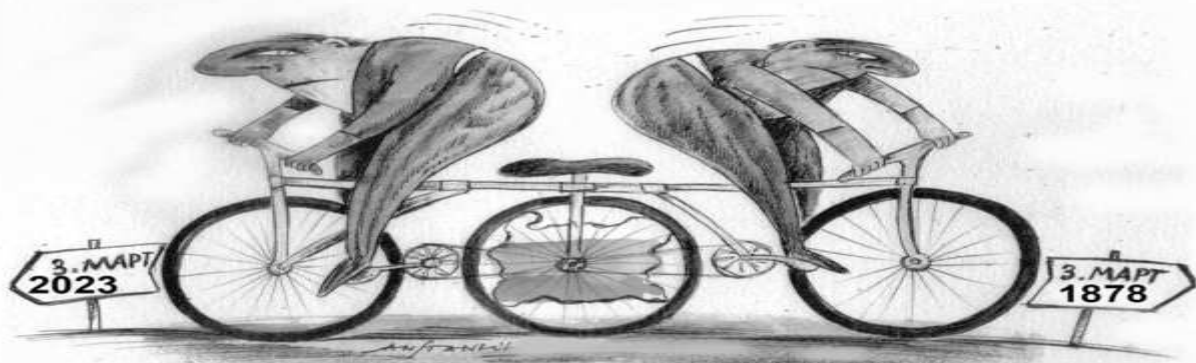
тока, и газа са по-евтини. Нека финансистите да отговорят, защото аз тази математика не я разбирам.

■ **Какви са разходите на производителите?**

- Разходите на зърнопроизводителите за стопанската 2022-2023 г. варират между 220 и 280 лв. на декар или средно за страната 245 лв. на декар. Ако средният добив за страната на слънчоглед, например, е 200 кг. от декар, това означава, че себестойността му ще бъде 1,20 лв. за кг. Чух по време на среща на преработвателите с нас, че те не можели да си позволят да губят. А ние можем да си позволим да загубим 0,50 лв. на кг? Доста грубо.

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Честито!

Ина МИХАЙЛОВА

Неделя привечер. Телефонът до ухото ми подскача. Булбанк Мобайл ме залива със съобщения за направени от мен... транзакции. Първо, второ, трето, на четвъртото успявам да се докопам до сайта им и да "заклуча" картата. Следва пето съобщение - този път за неуспешна транзакция. Уви, от сметката вече са изчезнали над 1500 лв.

Започвам да звъня. На всички номера. Изчаквам, изчаквам... И пак. Изчаквам, изчаквам, изчаквам... Не успявам да направя нищо.

Понеделник. Сутринта отивам в офис на Булбанк. Обяснявам спокойно драмата. Карат ме да направя скрийншот на телефона,

все едно не могат да видят за какво става въпрос. Казвам им, че това е невъзможно заради сигурността. "А, да", отговаря младежът. Подавам жалба за транзакциите, които всъщност не съм извършила. Младежът казва, че парите са блокирани в банката. Добре, казвам си, може и по-бързичко да станат нещата.

Междувременно получавам съобщение от Булбанк, че картата ми е блокирана. По съвет на младежа в банковия офис закривам картата и подавам искане за издаване на нова.

На въпроса ми кога ще си получа парите следва отговор: "Може би до края на седмицата, а може би... Като се осчетоводят и като..." Конкретен отговор няма. Според него е добре, че парите са блокирани от банката и той ги вижда! Вижда и това, че не съм наредила парите. Но не може да направи нищо. Само ме пита дали сумата, която в момента се вижда по сметката, е истинската. Казвам: "Не, разбира се. Липсват онези над 1500 лв., които не съм наредила, а банката е блокирала..."

Добре, че съм в България. Добре, че в сметката е останал някой лев.

На въпроса ми какво се е случило, младежът в звеното за картите, но, уви, никой не вдига. И аз нямам отговор на каквито и да било въпроси.

Отивам на работа. След някой час - позвъняване от Булбанк. Представят се учтиво и ме питат дали съм наредила транзакция на стойност едни-колко си евра. Казвам спокойно, че никакви транзакции не съм наредила. Както и че е видно от съобщението, тяхното - на банката, че транзакцията, за която ме питат, е неуспешна.

Питам обаядния се откъде е, а той уточнява, че е от звеното с картите. Е, точно те ни трябваша преди няколко часа. Обяснявам ми, че картата ми е компрометирана и би следвало да я подменя. А аз му обяснявам, че вече съм била в банков офис и съм закрила картата, както и че съм по-

дала искане за нова. Явно не си говорят... На въпроса ми кога ще си получа парите, които очевидно не съм наредила накъдето и да било и които са блокирани от самата банка, след като е установила съмнителни транзакции, той отговаря, че срокът е до един месец. Честито!

След разговора получавам още едно съобщение от Булбанк Мобайл - че картата ми е блокирана с мотив "неразпознати транзакции".

Денят приключва. Отговор какво е станало с неделните транзакции и изчезнали пари от картата нямам. И утре е ден!

А как да пътувам с метрото? Как да пазарувам в магазина? А как ли ще бъде, когато всичко в държавата стане онлайн и електронно? Не съм против, ама...

P.S. В края на вчерашния ден парите от "неразпознатите транзакции" бяха възстановени в сметката ми. Ако не беше "шумът", дали резултатът щеше да е такъв? Защитени ли сме от подобни случки?

622 - МОХАМЕД И НЕГОВИ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ СЕ ПРЕСЕЛВАТ ОТ МЕКА В МЕДИНА, КОЕТО Е НАЧАЛОТО НА АРАБСКОТО ЛЕТОБРОЕНЕ. Това събитие на арабски е наречено хиджра (оттегляне, преселване), откъдето идва неофициалното (и неточно) име на мюсюлманския календар. Тъй като е лунен календар, годината в него има продължителност точно 12 оборота на Луната около Земята, тоест общо 354 (355) дни. 33 лунни години се равняват на около 32 слънчеви години.

1519 - ПОРТУГАЛЕЦЪТ ФЕРНАНДО МАГЕЛАН ПОТЕГЛЯ ОТ ИСПАНИЯ НА ОКОЛОСВЕТСКО ПЪТЕШЕСТВИЕ, ЗАВЪРШИЛО ПРЕЗ 1522 Г. И УСТАНОВИЛО КЪЛБОВИДНАТА ФОРМА НА ЗЕМЯТА И ЕДИНСТВОТО НА СВЕТОВНИЯ ОКЕАН. Магелан е първият мореплавател, достигнал от Европа до Азия в западна посока и първият европейец, плавал в Тихия океан. Въпреки че самият той умира преди завръщането си в Европа, част от екипажа, ръководен от Хуан Себастиан де Елcano, се завръща в Испания през 1522 г., завършвайки първото в историята околосветско пътешествие, с което окончателно се доказва кълбовидната форма на Земята. Загива на 21 април 1521 г. на остров Мактан, Филипините.

1891 - В СПРИНГФИЪЛД, МАСАЧУЗЕТС В САЩ Е ПРЕДСТАВЕН ПЪРВИЯ АВТОМОБИЛ С БЕНЗИНОВ ДВИГАТЕЛ. Така хората по света научават за двигателя с вътрешно горене. Това е двигател, при който горивото се възпламенява и изгаря вътре в самия двигател. Енергията на горящите газове при тяхното разширяване се преобразува в механична енергия и се използва за задвижване. При двигателите с външно горене като парната машина и двигателя на Стърлинг горивният процес става извън двигателя. Двигателите с вътрешно горене най-често се използват за задвижване на превозни средства - (автомобили, мотоциклети, кораби, локомотиви, самолети) и други подвижни машини.

1934 - РОДЕНА Е ВЕЛИКАТА ИТАЛИАНСКА АКТРИСА СОФИЯ ЛОРЕН. В цялата си кариера София Лорен изиграва над 80 екранни роли. За близо 60 години в киното се снима във филми, заснети в различни страни от различни режисьори, като доказва уменията си да се вписва във всякакъв екип и да създава безспорно ярки и запомнящи се образи. Героините? впечатляват с удивителната си достоверност и жизненост. Всеобщо призната е като една от най-красивите жени и най-известната актриса от Италия, а запазеното ѝ амплуа е на типична италианка в романтични комедии, и по-рядко трагедии. Притежава множество международни филмови награди. Носителка е на призове от кинофестивалите в Кан (1961), Венеция (1958, 1998), Москва (1965, 1997) и Берлин (1994). Наградена е с пет награди Златен глобус и два "Оскара".

1948 - РОДЕН Е ИЗВЕСТНИЯТ АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ ДЖОРДЖ Р.П.МАРТИН. Той е най-известен със световните си бестселъри от поредицата епични фентъзи-романи "Песен за огън и лед" по които беше направен популярният сериал "Игра на тронове". Към август 2022 г. е носител на множество награди, сред които четири "Еми", две "Небула", четири "Хюго", три "Уърлд Фентъзи" (една от които за цялостен принос), шестнадесет "Локус" и една "Брам Стокър". Сочен е от списание "Тайм" като една от 100-те най-влиятелни личности за 2011 г.

Политически гальовник

Александър СИМОВ

Ромен Гари има влудяващ, странен и леко сторреалистичен роман, наречен "Голям гальовник". Голям гальовник е името на двуметров питон, който самотен парижанин отглежда в апартамента си. Повествованието на Гари е на границата между халюцинацията, съня и блуждането, но в крайна сметка главният герой напълно скъсва връзка с реалността и намира своя трагичен

край в прегръдките на любимия си питон. Иронията е, че краят на книгата трябва да бъде почти щастлив. Любовта, макар и в нейния странен, плашещ и яростен вид, тържествува...

От три месеца Бойко Борисов, подобно на питон, задушава в прегръдките си ПП-ДБ. Не го прави рязко, а стяга обръча милиметър по милиметър.

Вчера пред медиите Борисов въздъхна, че ГЕРБ и ПП-ДБ са в реална коалиция. "По-коалиция от това няма как да има", каза той и добави, че ДПС също участва в нея. Питонското задушаване започва да става все по-силно и трошачко ребра.

Либералните медии правят чудеса от пируети и лингвистични шпагати само и само да избягат от прокълнатата дума "коалиция". Некоалиция, сглобка,

ала-бала - какво ли не беше измислено, за да може ПП-ДБ да се опита да пази приличие и да има какво да говори пред своите избиратели, които продаде и предаде заради едното участие във властта.

Питонът разбра това и схвана къде е стратегическата слабост на ПП-ДБ - лъжата. Те дойдоха на власт с лъжа, закрепиха се с измама и продължават да се държат като телефонни измамници в управлението. И как се противодейства на лъжеца? Като казваш истината. Така Борисов започна със самопризнанията - ние сме в коалиция, ДПС участва в нея.

Това за ДПС можеше и да не го споменава. Всеки, който има очи да види как Делян Пеевски се разпорежда като парламентарен шеф и като премиер в сянка, е наясно, че ни

управлява триглава хидра, засмукала министерствата в отровна сителност.

Големият гальовник Бойко Борисов вече откровенно работи срещу коалиционните си партньори. Заради това на хората им се повръща като чуят евро-атлантическите ценности. Ако гледаме управлението, за такива минават измамата, подлостта, параноята, вечното мрънкане и досадното морализаторстване. Лъскава опаковка, под която един питон смуче живота на политическото зайче. А и самият питон е остарял, мразен и бавен, сякаш всичко се случва в кошмарен роман.

Колкото по-бързо свърши този телевизионен цирк, толкова по-добре за държавата и хората. Някои сюжети трябва да стоят в книгите. Те са непоносими в реалността.

ДИМИТЪР ГАНЕВ:

Възможен е ремонт на кабинета преди ротацията

Трус с висок магнитуд е възможен, но в случай на силно влошаване на икономическата ситуация.

Интервю на Тая ДЖОЕВА,
Епицентър

■ Г-н Ганев, последното изследване на обществените нагласи на вашата агенция „Тренд“ показва апатия, дистанциране, отчуждение на гражданите от изборния процес. При нови парламентарни избори сега по-малко гласоподаватели биха отишли до урните. Какви са рисковете от растящата пасивност? Налице ли е легитимен обществен договор в тази ситуация?

- Данните ни от последното проучване показват продължаваща тенденция на спад в активността при евентуални нови парламентарни избори. И това на фона на рекордно ниско гласоподаване от началото на Прехода при последните два вота. Това е симптом на общото разочарование от всички партии по терена.

Питат ни често и защо не се вижда сериозно разместване в електоралната картина при положение, че е налице такава политическа динамика в последните месеци. Две са причините - първо, подкрепата за партии вече е само сред твърдите им ядра, а периферията отдавна изглежда пасивна. Второ - няма реална алтернатива на сегашна сглобка. Или по друг начин казано - няма опозиционна формация, която да трупа подкрепа, заради нарастващото недоверие към кабинета и подкрепящите го формации. Нито БСП, нито "Възраждане" се привличат като такъв тип алтернатива. Въпреки, че Костадинов е сравнително от скоро на терена и не носи негативи от участие във властта, все пак идва доста краен за голяма част от българите.

■ Логично, вниманието при местните избори е насочено към големите градове, а София винаги е на фокус. Победата на ПП-ДБ и силите около коалицията вече не изглеждат сигурни. Само кандидатурата на Васил Терзиев ли е причина за разколебаването в прогнозите?

- ПП-ДБ тръгнаха като фаворит за София. Именно в Столицата те показаха най-силни резултати на изборите през април тази година. Разликата им с ГЕРБ беше близо 80 хиляди гласа, което е трудно преодолима дистанция. До тук обаче с добрите новини за тях. Кандидатурата на Васил Терзиев внесе напрежение в общността на ПП-ДБ заради биографията на част от неговите роднини. Под въпрос стои дали той ще успее да мобилизира изцяло електората на ПП-ДБ зад канди-

датурата си на първи тур. Освен това по всичко личи, че изборите в София ще се решат на балотаж. Най-големите електорати, които няма да стигнат до балотажа ще са тези на БСП и Възраждане или Ваня Григорова и Деян Николов. Образът, който изгражда Терзиев и позициите, които заема, надали ще се харесат в кампанията твърде много на тези два електората. Разбира се, от съществено значение е и профилът на кандидата на ГЕРБ и дали той ще може да ги мотивира достатъчно, за да компенсира началната преднина на Терзиев.

■ Чуват се най-различни прогнози за бъдещето на "сглобката" - от промяна след местните избори през корекции при ротацията до пълен четиригодишен мандат. Вашата каква е? При какви условия елитът ни може да поеме риска от нови парламентарни избори?

- Отговорите на тези въпроси зависят от серия фактори. Така например ключово важно е как ще се движи доверието към правителството. На Денков му трябва добра новина и то съвсем скоро - например Шенген. Иначе въпросът за резултатите стои без съществен отговор. Ако обществената подкрепа падне на критично ниски нива, не само ГЕРБ, но и ПП-ДБ ще се замислят дали е политически здравословно да продължават да крепят кабинет, който им носи сериозни негативи. Тогава ще е нужно освежаване, което да даде тласък и нов кредит на доверие на мнозинството. Струва ми се обаче от днешна гледна точка почти невъзможно сглобката да удържи спрямо първоначалната договорка - просто да се смени Денков с Габриел в началото на март. Вероятно ще е нужен по-сериозен ремонт на кабинета при ротацията или дори по-рано.

■ Управляващите държат курс на много твърда антируска политика, което засилва страховете от въвличане на България в конфликта. Те се подхранват и от решенията за зърното, за база на НАТО, ако щете и от отчетливо-

то желание за пълно изкореняване на руското влияние. Как тази линия, която вече доминира, влияе върху електоралните нагласи?

- Евroatлантическата линия ще продължи. В крайна сметка именно това е фундаментът, върху който е построена сглобката. Няма ли го това - няма и управляващо мнозинство. Няма сериозна алтернатива сред парламентарно представените партии, които да печели електорално. "Възраждане" е от другата страна на барикадата, но там се отива по-надалеч - подлага се под съмнение членството в ЕС и НАТО. Българите не искат това. Те търсят някакво средно сечение - хем в западния лагер, хем да не се бутаме много между шамарите на войната. Общо взето Радев се стреми да се позиционира на това поле. Вариантът да слезе от президентския пост и да влезе на партийния терен, правейки нова партия, ми се вижда малко вероятен. След горчивия му опит с "Продължаваме промяната" няма да предприеме и стъпка в посока легитимация на други хора, които да го представляват.

■ Да приемем тезата, че президентът трябва да бъде коректив на изпълнителната власт и мнозинството. Но Радев отрече правителството още преди създаването му, говорим за политическа война, а не за различия. Как се отразява това първо върху рейтинга му и второ върху образа му?

- В проучването ни от началото на септември не регистрираме динамика в доверието спрямо президента. Радев вероятно добре си дава сметка, че правителството не се ползва с кой знае колко висока подкрепа и опозиционната му роля ще бъде популярна. Тази игра на него му е позната. Поведението му беше идентично по времето на третия кабинет на Борисов. Това, което тогава Радев успя да постигне е да се превърне в легитимната опозиция на Борисов, измествайки БСП от тази роля. Това му донесе сериозен политически капитал, който той употреби за спечелването

на втори мандат и легитимирането на нов политически субект в лицето на "Продължаваме промяната". Самият Радев беше патрон на лагера на промяната и най-чуваем глас срещу лагера на статуквото. Днес президентът се опитва отново да се позиционира като полноса срещу евроатлантическата сглобка. Този път обаче няма да му бъде толкова лесно, като в първия мандат. Сега това позициониране носи възможността от форма на изолация в международен план и вкарването му в лагер с "Възраждане". А това няма да му направи услуга във вътрешен план.

■ Реална или хиперболизирана е ролята на посолството в решенията и поведението на българския политически елит?

- Виждате, аз не съм склонен да подценявам ролята на международните фактори. И тук нямам предвид само посолството, но и другите посолства. Струва ми се обаче, че малко се надценява ролята им. Ще се опитам да докажа това с един пример - на изборите през октомври 2022 г. пак имахме сходна структура на разпределението на вота, като на тези през април 2023. Пак имахме война в Украйна. Пак би трябвало интересът на посолството да бъде формиране на стабилно евроатлантическо управление между ГЕРБ, ПП и ДБ. Стана ли? Не стана. Защо не стана? По чисто вътрешни причини - лидерите на ПП и ДБ не бяха готови да направят този компромис и бяха убедени, че на следващи избори, този път обединени, щяха да станат първи. В този ред на мисли, дори и да е имало натиск от някакво посолство за общ кабинет, явно този натиск не бил достатъчно силен фактор за крайното им решение. След като ПП-ДБ загубиха и априлските избори срещу ГЕРБ си дадох ясна сметка, че нови предсрочни избори ще ги поставят в още по-лоша ситуация и склониха на компромиса наречен сглобка. Или по друг начин казано - всичко това в последната година беше диктувано много повече от вътрешни фактори, отколкото от външни.

■ Ако целият политически елит губи доверие, може ли да се стигне до трус с трудно предвидими последици?

- Трус с висок магнитуд е възможен, но в случай на силно влошаване на икономическата ситуация. Тогава комбинацията от непопулярно правителство и социално недоволство може да запали искрата на общественото недоволство. Въпреки недобрите икономически новини, които идват от големите европейски държави, засега ми се струва, че все пак ситуацията е поносима. Да, има висока инфлация все още, да, тя е много проблемна за много домакинства, но все пак бележим ръст, макар и нисък, и няма безработица.

След като ПП-ДБ загубиха и априлските избори срещу ГЕРБ си дадох ясна сметка, че нови предсрочни избори ще ги поставят в още по-лоша ситуация и склониха на компромиса наречен сглобка

Преломен момент от историята на България

100 години от Септемврийското въстание и изводите от него

■ Евгений БЕЛИЙ

Тази година се навършват 100 години от Септемврийското въстание от 1923 година, което отвори дълбока пропаст в общество, между народа и надигащият се български фашизъм в началото на ХХ век. Пропасть, която и до ден днешен не е затворена, защото в нея бяха погубени 20000 човешки живота - работници, селяни, занаятчии, интелектуалци. Оценките, които се дават днес на тези кървави събития от нашите историци са твърде крайни и разнопосочни, като голяма част от тях са и твърде субективни.

Днес, 100 години след тези кървави събития, българският народ продължава да се дели на комунисти и антикомунисти. За всички провали в държавата, така наречените "демократи" обвиняват комунистите и левите партии. Днес е модерно да се говори за "дългата" ръка на Москва. Десницата е обхваната от луда русофобия, като отрича заслугите на Русия за освобождението ти от турско робство и за запазване на териториалната ни цялост след приключването на Втората световна война, обхваната е от непреодолима дивашка страст да руши паметниците на загиналите съветски войници, да преименува улици и болници, носещи руски имена. Но най-голямото кощунство спрямо историята, спрямо паметта на България, ще бъде сегашните управляващи, чрез промени в Конституцията, да променят датата на националния ни празник!

Но това не са случайни събития, защото

днешна Европа е заета от прояви на десен екстремизъм

Нови, крайно десни партии, близки в идейнополитическата си същност до класическия фашизъм и неонацизъм завоюваха значими позиции в управлението на държавите си. Силни неонацистски тенденции днес открито се забелязват в Италия, Швейцария, Германия, Австрия, Франция, както и в държавите от източна Европа - Румъния, Унгария, прибалтийските държави. С тревога трябва да отбележим, че нашата страна не прави изключения.

Юнското селско въстание и Септемврийското въстание у нас през 1923 г. показаха нежеланието на обикновенните хора да живеят в обстановка на фашистка диктатура след монархо-фашисткия преврат на 9 юни, организиран от армейски части под ръководството на Военния съюз, при което е свалено законно избраното правителство на БЗНС начело с Александър Стамболийски. В подготовката на преврата участва и Народният съговор, а впоследствие той получава подкрепата на повечето опозиционни сили, като се изключи втората по големина парламентарна партия - Българската комунистическа партия (тесни социалисти).

Наричаме този преврат фашистки поради използването на военна сила за вземане на законно избраната от народа

Въпреки опитите за пренаписване на историята паметниците за Септемврийското въстание все още стоят на своето място и хората помнят бурните събития

власт и потушаването на съпротивата по най-жесток начин, както и поради крайно дясната радикална политика, водена още в първите дни след преврата - гонения и убийства на земеделци, комунисти и други леви активисти. Ето защо по своята същност Юнското и Септемврийското въстание са антифашистки.

Но как се стигна до 9 юни?

За Европа началото 20-те години на миналия век е трудно време, в което тя едва се възстановява от най-голямата война, позната до момента. След две Балкански и една Световна война от която България излиза като победена държава, с оръзана територия и принудена да изплаща тежки репарации, стопанският живот е в пълен упадък. Бедността е масова и повсеместна, почти няма българско семейство, което да не е пряко засегнато от войните, безработицата е много висока, страната изпада в тежка стопанска криза. Цар Фердинанд I абдикира, отстъпвайки престола си на Борис III. През 1920 г. на власт идва Българският земеделски народен съюз (БЗНС), който започва някои реформи, но недоволството от корупцията и авторитарното му управление расте. На 9 юни 1923 г. е извършен държавен военен преврат, който променя съществено политическата обстановка в страната. На власт идва крупният капитал, най-реакционната и контрареволуционната сила на буржоазията. Фашисткото правителство на Александър Цанков започва кървав терор над своите опоненти. След като разгромява Земеделския съюз, то насочва ударите си към Комунистическата партия. Фашистки шайки започват да нападат събрания и клубове на БКП, да арестуват комунисти и да им нанасят побоища. Въведена е цензура за комунистическия печат. Започва настъпление срещу икономическите придобивки на трудещите се. Работодатели намаляват работната заплата, увеличават работния ден, изхвърлят на улицата хиляди работници, цените на стоките от първа необходимост бързо нарастват. Отнети са и придобивките на селяните. Бившите собственици си връщат земите, раздадени на безимотните селяните. Заграбена е и реколтата. Селскостопанската продукция се изкупува на ниски цени. Цанков по-късно ще бъде наречен "Кръволака" заради кървавите репресии над всеки, нарочен за "Враг". За кратко избухва Юнско селско въстание, което се вдига в защита на земеделското правителство. Малко преди да бъде убит, Александър Стамболийски осъзнава грешките на своето управление и се обръща с молба

към БКП за помощ. Но ръководството на партията заема неутрална позиция и не подкрепя въстаналите селяни.

Неправилната тактика на "неутралитет" приета от БКП /т.с./ за неучастие в Юнското въстание е подложена на критика и от Коминтерна, и от масите отдолу, които са убедени, че след разгрома на БЗНС ще дойде редът и на БКП.

Васил Коларов се завръща нелегално в България и на 5 юли се провежда заседание на ЦК, на което се възприема тактиката на Единния фронт и взема решение да се поеме курс на въоръжено въстание

в името на работническо-селско правителство

Приета е резолюция за изграждане на единен фронт между работници, селяни и градски трудещи се маси. Това беше начина да се извади Партията от опасното положение на изолация, в което бе попаднала вследствие на обявения неутралитет, запазиха се връзките ѝ с широките народни маси. Беше намерен правилният път за прилагане тактиката на Единния фронт за спечелване на съюзници на работническата класа за въоръжено въстание. Беше поставен въпросът не само за единодействие на всички пролетарски, но и на всички демократични и антифашистски сили в страната.

Комунистическата партия решава да премине към въоръжена борба за сваляне на правителството на Цанков. След съгласуване с ВМРО е решено център на бунта да бъде Северозападна България.

На 23 септември 1923 г. е обявено Септемврийското въстание, организирано и ръководено от Комунистическата партия. Въстанието започва без да се отчитат конкретните условия и недостатъчната подготовка. Още на 12 септември изтича информация и властта арестува и подлага на изтезания над 2000 души, предимно дейци на БКП, арестуван е и ръководителят на военно-техническия комитет на въстанието Хр. Михайлов. Въпреки това, на 13 септември въстава Мъглиж. Следват действия в Стара Загора, Нова Загора, Казанлъшко и Чирпанско. На 23 септември въстаниците успяват да завземат градовете Фердинанд (днешна Монтана), Оряхово, Бяла Слатина и Кнежа, но въстанието остава ограничено по размери и без подкрепата на големите градски центрове и скоро е смазано по най-жесток начин. За четири дни войската успява да възстанови властта в гр. Фердинанд. Неуспехът е пълен, жертвите са много. Палещите, изтезанията, масовите екзекуции без съд и присъда водят до ожесточаване

на конфликта и до задълбочаване на разделението в обществото.

Септемврийското въстание стана преломен момент в по-нататъшното развитие на партията. Нещо повече - то даде сериозен отпечатък в развитието и на останалите прогресивни, демократични сили в страната. Септемврийското въстание е забележително и с това, че по време на подготовката и провеждането му бе осъществен единен фронт между БКП и БЗНС, между комунисти и земеделци.

Обобщавайки събитията

можем да направим следните изводи

Юнското селско въстание срещу преврата от 9 юни 1923 г. нямаше единно ръководство и координация. То имаше стихийен, неорганизиран характер и е без ясни политически цели освен естествения стремеж за съпротива срещу незаконната нова власт и борба за възстановяване на земеделското управление. Поради спонтанното му избухване и без подготовка, веднага след преврата, то бързо и лесно беше потушено от добре въоръжените правителствени органи на вътрешния ред.

Друга много важна причина за неговото поражение е липсата на единодействие между левите партии - управляващата БЗНС и опозиционната БКП, обявила неутралитет спрямо десния преврат. Това е породено от принципните различия между политическите платформи на комунисти и земеделци и влошените взаимоотношения след Войнишкото въстание и при управлението на Стамболийски.

Септемврийското въстание разтърси дълбоко целия обществен, политически и културен живот във фашистка България. Смяна маската на монархо-фашистката диктатура и издълба още по-голяма пропаст между народа - от една страна, и фашисткото правителство - от друга. То изигра огромна положителна роля за понататъшното обединяване на народните сили в борбата против фашизма. Закрепи здраво основите на Единния фронт, на бойната дружба между комунисти, земеделци и безпартийни. БКП и БЗНС запазиха името и влиянието си сред народните маси и извлякоха ценни поуки от поражението.

Единният фронт се доближава твърде много до народния фронт, който Партията изграждаше през тридесетте години и до Отечествения фронт, който тя изгради през 1942 г.

Макар че въстанието беше облято в кръв, монархо-фашисткото правителство не можа да ликвидира Единния фронт - за това говорят и изборите на 17 ноември 1923 г.: Лигата на Единния фронт спечели 28.71% или 317 412 гласуващи.

Поуките от въстанието се обсъждаха многократно от международното комунистическо движение. Петият конгрес на Коминтерна през 1924 г. отбеляза, че БКП чрез въстанието се превъоръжава с оръжията на ленинизма и подчерта особено двата въпроса: тактиката на Единния фронт и лозунга за работническо-селско правителство.

Днес ние живеем в един нов, изключително противоречив свят, в който радикално се променят политическите, военните и геополитически условия в Европа и в света. Променя се обществено-политическият и духовен климат, както в най-развитите, така и в изостаналите държави. Строят се нови, невидими "берлински" стени, спускат се нови икономически завеси. Изгражда се глобален елит и глобална политическа класа, които се стремят да изземат властта и собствеността на народите в свои ръце. Съвременният свят е свят на концентрация на огромни богатства в ръцете на шепата хора и на глобализираща се бедност в големи размери.

Юнското и Септемврийското въстания трябва да се изучават и изследват безпристрастно, защото виждаме, че имат много общи черти с днешното време.

Но най-важния извод, който можем да направим е, че без обединение на всички прогресивни, антифашистски сили в Европа и по света не е възможно да бъде победен фашизмът!

Когато лекарят обърка диагнозите...

Австрийската комедия „Малки негодници“ ще има премиера в Младежкия театър „Николай Бинев“

С премиера на австрийската комедия „Малки негодници“ от Бернхард Гьорг Младежкия театър „Николай Бинев“ ще изненада зрителите в началото на новия театрален сезон. На 20 и 21 септември пиесата ще бъде представена за първи път на българска сцена в превод на Владко Мурдаров и под режисурата на Атанас Атанасов, научи ДУМА от театъра.

Какво се случва, когато лекар обръка диагнозата на двама от своите пациенти? Проблемът е сериозен, но може да се превърне в истинска каша от абсурди, недоизказани мисли и повод за безброй комични ситуации, когато става въпрос за деликатни проблеми... В такъв случай обръкването на диагнозите на пациентите е истинска катастрофа. И двамата са изненадани от предложената им терапия, но се съ-

СНИМКА ИВАН ДОНЧЕВ

гласяват с всичко, подлагайки се на скъпо струващо лечение в частна клиника.

Ще се окаже ли измамна надеждата им за бързо излекуване? Дали лекарите и сестрите в клиниката ще осъзнаят грешката си или лечението ще

продължи в противоположната посока спрямо заболяванията на двамата пациенти? Вълнуващата и пълна с обрати комедия на Бернхард Гьорг със сигурност ще ви разсмее, показвайки колко нелепи, абсурдни и безкрайно забав-

ни ситуации могат да бъдат породени от една грешка в документацията, посочват от театъра. Размяна на две имена. Две диагнози. Две лечения. Два живота.

Сценографията е на Ванина Цандева, композитор е Мартин Каров, хореограф - Александър Манджуков, плакат - Самуил Шомов. Участват Георги Гоцин, Владислав Стоименов, Мая Бабурска, Ярослава Павлова, Гергана Христова, Ангелина Славова, Венцеслав Димитров, Ахмед Юмер, Веселина Конакчийска, Моника Иванова и студентките от специалността „Театър на движението - Невербален театър“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ Мила Йовева, Нона Николова, Бранимира Петкова, Виктория Биволарска.

Следващите представления на „Малки негодници“ са на 6 и 27 октомври от 19 ч.

НАКРАТКО

Радиосимфониците с концерт, посветен на Независимостта на България

СНИМКИ БНР

Симфоничният оркестър на Българското национално радио ще изнесе празничен концерт в чест на Независимостта на България на 20 септември от 19 ч. в зала „България“. На диригентския пулт ще бъде новият главен диригент на Радиосимфониците Константин Илиевски, солист - 26-годишният японски композитор и пианист Хаято Сумино, един от водещите интерпретатори на Шопен в света. Той ще изпълни Първия концерт за пиано и оркестър на Шопен. Във втората част на концерта ще прозвучи Симфония 2 „Великий Преслав“ - последното произведение на Веселин Стоянов, написано през 1969 г. Драматургията на симфонията е свързана със силно патриотичната тема за нашите столици и славната ни история.

„БНТ представя“ филма „Минчо Минчев. Виртуозът“

СНИМКА БНТ

В портретната документална поредица на обществената телевизия „БНТ представя“ на 20 септември от 21 ч. ще бъде излъчен филмът „Минчо Минчев. Виртуозът“, посветен на именития цигулар, прославил с таланта си България по целия свят. Пред камерата на Българската национална телевизия Минчо Минчев се връща назад във времето, за да разкаже на зрителите за първата цигулка, която получава на двегодишна възраст от своя дядо, за спомените си за прочутия проф. Емил Камиларов, чийто ученик става, когато е едва на 14 години, както и за личната му философия като преподавател и педагог. За своите срещи с Минчо Минчев, от своя страна, споделят музиканти и артисти, сред които Найден Тодоров, Светлин Русев, Пламен Джурев, Велизар Генчев, Рашко Младенов и др. Сценаристка и режисьорка на филма е Ралица Димитрова, оператор е Пламен Герасимов.

Галерия „Арте“ представя изложбата живопис на Любен Генов „Разпилени лица“

„Разпилени лица“ е най-новата самостоятелна изложба на Любен Генов в София. Тя е продължение и разговор за новите произведения на автора, но и за развитието му като творец, връщайки ни 14 години назад към друга негова изложба - „Разпилени петна“.

Картините на Любен Генов са вихър от цвят и нюанс, тайнствени, магични и метафорично зрелищни в духа на информел. Създадени като че ли наведнъж, с бързина и категоричност, те все пак не губят стройната композиционна рамка и

вътрешна организираност. Чрез жеста на повторемост, в мултиплицирането на образи и ритмична тоналност Любен Генов достига до медитативен потенциал, необичайна и мистериозна логика, пише изкуствоведката д-р Надежда Джакова.

В уютното пространство на галерия „Арте“, между цветните паравани и стени застават голямоформатните платна на Л. Генов, редом с няколко серии от съвсем малки картини. В тези двуизмерни светове, състоящи се от цветни петна и разливания върху платното, се прокрадва илюзия за нови пространства. Цветната повърхност се превръща във връзка между въображението на художника и обзримото, чието прекрочване води към скрити образи - тези на лица без черги, име и същност. Разпилените лица са безплътни, фрагментарни, едва загатнати.

Понякога картините му действат не като самостоятелни обекти, а като отрязъци от нещо голямо, част от пъзел, който е сглобяем единствено от неговия създател. Любен Генов подава сламка за разгадаването - в случая зад множеството петна се очертава глава, но зрителят не разпознава лице, чертите му остават неясни. Портретът при него не е портрет, пейзажът не е пейзаж. Авторът не дава ясен код за разчитане на картините му - импровизациите са много, решенията - също. Това, което остава за зрителя, е да последва интуитивно художника Любен Генов в най-новата му игра на цветове, ритми, форми и дисонанси, заключава д-р Надежда Джакова.

Изложбата на Любен Генов „Разпилени лица“ може да се разгледа до 26 септември в столичната галерия „Арте“, ул. „Булдучка“ 31

„Парк фест“ празнува с концерти на Мария Илиева, 100 Кила, Тома Здравков и Дара Екимова

Фестивалът „Парк фест“ се завръща в парк „Студентски“ от 21 до 24 септември. Организаторите са подготвили специални изненади в отделните тематични зони. За най-малките посетители са предвидени целодневни безплатни занимания - научни експерименти, игри, творчески класове и еко активности за развитие и изява на креативния потенциал.

В спортната зона посетителите ще могат да избират между повече от 20 дисциплини и активности. Откритите тренировки ще се водят от професионални

треньори и национални състезатели, които ще демонстрират техники и упражнения, подходящи за всеки. Празничната атмосфера ще допълни най-големият пътуващ лунапарк в България, който пристига специално за „Парк фест“. На Арт базара ще има творчески работилници, класове по рисуване и ръчно изработени произведения от български автори.

Кулминация на „Парк фест“ ще са големите концерти на Дара Екимова, Мария Илиева, 100 Кила и Тома Здравков. Събитието е с вход свободен.

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА
			
КРАТЪК ДЪЖД	КРАТЪК ДЪЖД	КРАТЪК ДЪЖД	ПРЕДИМНО СЛЪНЧЕВО
максимални	максимални	максимални	максимални
26°C	24°C	29°C	30°C
			

05.55 Денят започва - сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.20 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев
11.00 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович
12.00 По света и у нас
12.25 Новини на турски език
12.35 Малки истории
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният пчели - забавно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 "Амос - пазител на маските" - анимационен филм
14.45 "Пакостникът Чорапчо" - анимационен филм
15.00 "Анн с двойно "Н" - тв филм /8, последен епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня - коментарно предаване
19.00 Последният пчели - забавно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 БНТ представя: Виртуозът. Минчо Минчев "Внедрени 2" - тв филм /10, последен епизод/ (14)
23.00 По света и у нас
23.25 "Под прикритие 3" - 12-сериен тв филм (16)
00.25 Светът и ние /п/
00.55 100% будни - сутрешно токшоу с Надежда Иванова и Стефан А. Щерев /п/
02.30 Култура.БГ - предаване за култура с Димитър Стоянович /п/
03.30 "Анн с двойно "Н" - тв филм /8, последен епизод/
04.15 Олтарите на България
04.25 По света и у нас /п от 20.00 ч/

06.00 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Мария Цънцарова
09.30 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 "Комиците и приятели" - комедийно шоу
13.30 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов /п./
14.30 "Скъпи наследници" - сериал
15.30 "Почукай на вратата ми" - сериал
17.00 bTV Новините
17.20 "Лице в лице" - публичностно предаване с водеща Цветанка Ризова
18.00 "Стани богат" - телевизионна игра с водещ Михаил Билалов
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: "Опасно изкушение" - сериал, с.6, еп.36
21.00 "Фермата: Нишката на живота" - риалити, с.9
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.35 "Сомердал" - сериал, с.3, еп.7
00.35 "Столичани в повече" - сериал, с.9, еп.4
01.25 "Фамилията" - сериал, с.3, еп.5
02.20 bTV Новините /п./
02.50 "Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Петър Дочев /п./
04.45 "Без багаж" - документална травъл поредица с автор Биляна Траянова /п./
05.20 "Лице в лице" - публичностно предаване с водеща Цветанка Ризова /п./

06.00 "Здравей, България" - сутрешен блок
09.30 "На кафе" - предаване на NOVA
12.00 Новините на NOVA
12.30 "Наследство" (премиера) - сериен филм
13.30 "Остани с мен: Безкрай" (премиера) - сериал
15.00 "Не ме оставяй" (премиера) - сериен филм
16.00 Новините на NOVA
16.10 "Пресечна точка" - публичностно шоу
17.00 "Семейни войни" (нов сезон) - телевизионна игра
18.00 "Сделка или не" (премиера) - телевизионна игра
19.00 Новините на NOVA - централна емисия
20.00 "Черешката на тортата" (нов сезон) - риалити
21.00 "Игри на волята: България" (премиера) - риалити, сезон 5
23.00 Новините на NOVA
23.30 "Военни престъпления" - сериал, сезон 12
00.30 "Престъпни намерения" - сериал, сезон 12
01.20 "Пожарникарите от Чикаго" - сериал, сезон 10
02.00 "Дъщерята на посланика" - сериен филм
03.40 "Ти разкажи, Черно море" - сериен филм
05.20 "Пресечна точка" - публичностно шоу /п/

10.00 Академия Здравитал
11.00 EuroTV Shop
11.30 Модна фиеста
12.00 Интересно със Славчо Тощев
12.30 EuroTV Shop
13.00 Новини
13.15 Не се страхувай!
14.15 Балотаж
15.15 Новини
15.30 EuroTV Shop
16.00 Делници
19.30 Новини
20.00 Контра със Страхил Ангелов
21.00 Психологически портрет
22.00 Денят с Веселин Дремджиев
23.00 Новини
23.30 Гозбата на България
00.30 Refresh за здраве
01.30 EuroTV Shop
03.30 Балотаж
04.30 Психологически портрет
05.30 Контра със Страхил Ангелов
06.30 Делници

ХОРОСКОП

ОВЕН

Каквито и емоции да ви създава нечие присъствие до вас, не го превръщайте в драма.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Насочете талантите си към постигане на по-добри и бързи резултати в работата си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще привлечате с увереността, която излъчвате. Споделяйки идеите си, ще въздействате на околните.

22 май - 21 юни

РАК

Романтични вълнения ще ви зареждат позитивно. Бъдете търпеливи и внимателни.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Връзката ви със семейството е силна и ви излъчва с енергия, не се лишавайте от близостта му.

24 юли - 23 август

ДЕВА

Новостите в живота ви се отразяват положително на духа и самочувствието ви.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Възможно е да възникне напрежение на работното място, опитайте да поддържате равновесие.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Натовареността ви е голяма, но ако помислите за отбиха си, сега е моментът да го организирате.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Личните дела излизат на преден план. Възможно е спорни въпроси да ви изправят срещу роднини.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Адекватни и без да се обясняват излишно, ще работите и завършите важен проект.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Решавате проблемите си без много шум, гъвкаво и тактично, по свой начин.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

С еднаква отговорност ще се отнесете към работата, към колегите и семейните задължения.

20 февруари - 20 март

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 20 септември св. вмчк Евстатий Плакида и семейството му

Св. великомъченик Евстатий, съпругата и синовете му не предади християнската вяра

Св. великомъченик Евстатий живял през втората половина на първия и първите десетилетия на втория век. Като езичник носел името Плакида. Бил прославен римски пълководец при царуването на императорите Тит и Траян. Евстатий раснал в езичество. По природа със здрав разум и чиста душа, той скоро разбрал цялата суетност и лъжовност на езичеството. Осенен от особено небесно откровение, познал истинския Бог. Приел свето Кръщение заедно с жена си Теописия и синовете си Агапий и Теопис.

Прекарал живота си в благополучие. Скоро обаче се заредили и изпитания. Първо изгубил цялото си

имущество и измрели всичките му слуги. Към това се прибавили оскърбленията от предишните му приятели. Той узнал, че повече от тях са обичали в него само богатството му. Евстатий преживял това много тежко, но не възроптал против Бога.

Решил да напусне родната си заедно със семейството си. Заминал за Египет, гдето можел да скрие своя сан. Заел се с надничарска работа, за да прехранва семейството си. Тук обаче разбойник отвлякъл жена му, а синовете му се изгубили в пустинята. Евстатий прекарал в Египет 15 години в мъки, лишения и труд, но водел живот, достоен за званието християнин. И Бог го възнаградил щедро.

В това време варвари застрашавали столицата Рим. Император Траян си спомнил за бившия военачалник

Плакида, който неведнъж отблъсквал с успех враговете. Евстатий бил доведен в Рим. Императорът го приел с почести и го назначил за върховен началник на римската войска. Походът срещу варварите завършил с блестящ успех.

Евстатий се връщал тържествено в Рим начело на победоносната войска. При това завръщане в лицата на двама прекрасни момци войници открил своите синове, а в лицето на една жена, която прислужвала във войската - своята съпруга. Овчари били отървали синовете му от нападналите ги в пустинята зверове и ги отгледали като свои чедра. Бог бил избавил жена му от нейния пленител, като го наказал със смърт. Като че ли нищо вече не могло да помрачи радостта на събралите се след толкова тежки години съпруг, съпру-

га и синове.

Войската пристигнала в столицата. Новият император Адриан, който наследил умрелия Тит, приел с почести удържалите славна победа над варварите и пожелал да отпразнува това събитие чрез тържествено жертвоприношение на езическите богове. Насъбрали се да вземат участие в празненството всички войници и граждани на Рим, които все още вярвали в езическите богове. Само Плакида, главният виновник на честваното събитие, не отишъл в храма... Разгневен от съпротивата на Евстатий да вземе участие в езическото празненство, тоя жесток гонител на християните го лишил от военен сан и заповядал да го предадат заедно със семейството му на зверовете в цирка. Но зверовете изобщо не се допрели до тях. Тогава ги хвърлили

в нагорещена пещ и така те се сдобили с блажена мъченическа смърт, а телата им

останали невредими в огъня. Благодетелни християни ги погребали с почести.

ГРАД В БЪЛГАРИЯ	↓	КРЪСТНИК	↓	ОБЛОГ	↓	СТЪЛБ	↓	ЧОВЕК ОБИЧАШ РОДИНАТА СИ	↓	КРАЙ НА БОЙНА МИКРО-РАЙОН НА СОЧИ	↓	РУМЪНСКИ ПАРИЧНИ ЕДИНИЦИ	↓	ЧАСТ ОТ ГОРНА ДРЕХА
⇒		↓		↓				ЧАСТ ОТ ЗАКОН РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	⇒					↓
БИВШ ФУТБОЛИСТ ОТ "РЕАЛ" ЗАКОН ЗА ГРАЖДАНСКАТА РЕГИСТРАЦИЯ (СЪКР.)	⇒					ЧАСТ ОТ ЕЛ.МОТОР	⇒					ПРИТОК НА Р. КАМА	⇒	
⇒			БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ - "ПЛЕБЕНО ЯТО"			НАШ ВЕСТНИК ФИЛИПИНСКИ ОСТРОВ	⇒				НЕОТРОВНА ЗМИЯ			СЕЛО КРАЙ ГАБРОВО
КВАРТАЛ НА ГР. ЕЛСТ В ХОЛАНДИЯ	⇒			ПРИДВОРНИ СЛУГИ	⇒					УНГАРСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ	⇒			НАШ МОРСКИ КУРОРТ
ОСНОВАТЕЛЯТ НА БЪЛГ. ДЪРЖАВА	⇒			ШВЕЙЦАРСКИ ФИЗИК	⇒					НЕМСКИ КОМПОЗИТОР - ОП. "ОБЕРОН"	↓			
⇒						ЖУРНАЛИСТ НАША ФИРМА ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ВЕСТНИЦИ	⇒							↓
ТРАНСПОРТНО СРЕДСТВО	⇒	КИПЪРСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ	⇒							СТРУНА НА ЛЪК	⇒			
⇒		БЕЛЕЗНИЦИ, ВЕРИГИ	↓							ГРАД В ТАЙЛАНД	↓			
										ПЛОВДИВСКА ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА	⇒			
										СРЕБРИСТО-БЯЛ ХИМ. ЕЛЕМЕНТ	↓			
ОРГАН НА ОБОНЯНИЕТО	⇒	АНГЛИЙСКИ ФИЛОСОФ	⇒			ФРЕНСКИ ВЕСТНИК	⇒					ЕГИПЕТСКИ ТЕАТРОВЕД	⇒	
⇒		ИНДИЙСКИ СТРУНЕН ИНСТРУМЕНТ	↓			ГОЛЯМ ТРОПИЧЕСКИ ГУЩЕР	↓					МАШАБНО УМАЛЕНО ИЗДЕЛИЕ	↓	
				НАПОИТЕЛНО СЪОРЪЖЕНИЕ		ОСНОВОПОЛОЖНИКЪТ НА КИБЕРНЕТИКАТА	⇒					ВАРОВИТА СКАЛА		ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВИНО
						ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. US ФИЛМ	↓							
СИЛЕН КРЯСЪК	⇒			АНГЛИЙСКИ ПИСАТЕЛ - АЛИСА В СТРАНАТА НА ЧУДЕСАТА	⇒						ГАРА КРАЙ СВОТЕ	⇒		АНТИЧНО ИМЕ НА Р.ЯНТРА
⇒				ДЪСКОРЕЗНА МАШИНА	↓						МЕТАЛЕН ЗНАК ЗА НАГРАДА	↓		↓
								ИСТОРИЧЕСКА ОБЛАСТ В АЛЖИР	⇒					
								СТАРА РУСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА	↓					
БЪЛГАРСКИ ХАЙДУТИН	⇒	ТРОПИЧЕСКИ ПЛОД	⇒							ВРЕМЕНЕН МОНАРХ	⇒			
⇒		ЧАСТИ ОТ ХИМ. ЕЛЕМЕНТ	↓							ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ	↓			
												ПАРИЧНА ЕДИНИЦА В САЩ	⇒	
												НАШ ВОКАЛЕН ДУЕТ	↓	
ШАХМАТНА ФИГУРА	⇒	ВЛАКНО-ДАЙНО РАСТЕНИЕ	⇒			ФРЕНСКИ ХИМИК	⇒						ФРЕНСКИ МИКРО-БИОЛОГ	⇒
⇒		НЕЩО ДОБРЕ УВИТО/МН.Ч./	↓			ФРЕНСКИ БАЛЕТ-МАЙСТОР	↓						СВЕТЛИНЕН РЕНГЕНОВ ИЛИ ГАМА-КВАНТ/МН.Ч./	↓
				ВЪРХОВЕН НЕМСКИ БОГ		БИВШ ФУТБОЛИСТ ОТ "ЕВЕРТЪН"	⇒					ПЛАНИНА В БЪЛГАРИЯ		ГРАД В ЧЕХИЯ
						ТЪРГОВЕЦ НА СОЛ	↓							
УНГАРСКИТЕ ЖЕЛЕЗНИЦИ	⇒			ЛИРИЧЕСКО СТИХОТВОРЕНИЕ	⇒						ПЛОДОВА ТЕЧНОСТ	⇒		БОЛЕЗНЕНА ЧАСТ ПО ТЯЛОТО
⇒				СТОЛИЦАТА НА ПЕРУ	↓						НАЙ-ДЪЛГИЯТ ЛЪВ ПРИТОК НА Р.ДУНАВ	↓		↓
								РАЗМНОЖИТЕЛНО УСТРОЙСТВО	⇒					
								Г-Й В ИНДИЙСКИЯ ЕПОС	↓					
ДВУКОРПУСЕН КОРАБ	⇒	БЕЗЦВЕТЕН ВЪГЛЕВО-ДОРОД	⇒							БАЩАТА НА ЦАР САМУИЛ	⇒			
⇒		ГРАД В УНГАРИЯ	↓							ВИД ПАЛМИ	↓			
												РОМАН ОТ М.АРЦИ-БАШЕВ	⇒	
ЕДРО ДЪРВО, ЯБЛАН	⇒													
						ТЪНЪК МЕТАЛЕН ЛИСТ	⇒							

РЕЧНИК: "Еносис", Ранон, Рорер, "Санин".

Борис БЕРОВ

ДУМА

Основател Стефан Продев

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител Радостина Благоева

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА

ОТ БРОЙ 181

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главен редактор
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218;
Десислава Велева - 230; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска -
заवेждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева -
завеждащ отдел - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Боян Бойчев - "Пегас" - 244; Георги Гълов -
"Пардон"; **Художник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245;
Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров,
Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205;
0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203;
Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, "Български пощи" ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

duma@duma.bg

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, „Фокус“, БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 02 97 05
+ вътрешен номер

Печат

ALLIANCE PRINT

София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А**ВОДОРАВНО:**

Лопата. Кариес. "Борислав". Тиква. Лимон. Ави. Еноти. Нод. Крамолин. Цирей. Оре. Ромб. Иртиш. Амио /Жак/. Две. Сирени. Мед. Протести. Алкили. Акне. Тел. Цехове. Отлика. Жилавина. ОВ. АТС. Йодид. Вос. Ри. Асал. Аилтон. Овод. Не. КНА. Ви. Дарвинист. Илиев /Димитър/. Ра. Масаи. Чонди. Мелиоратор. Меир /Голда/.

ОТВЕСНО:

Робини. Вълци. Соаре. Поморие. Кел. Аврал. Мародер. Михайлов /Борислав/. Тин. Ит. Елово. Димо /"Вестовой Димо"/. Бас. Индивиду. Нар. Ларош /Реймонд/. Ени. "Ниса". Кривар. "Спа". Адресат. Виме. Ирко. Тио. Ок. Фронтон. Ател. Етел. Войнич. Уриниране. Слалом. Икономистка. Ине. Севт. Ми. Театроведи. Саи. Борил. Сини вир.

„Лъвиците“ изтърваха Бразилия

Националният волейбол отбор на България за жени поведе, но в крайна сметка падна от Бразилия с 2:3 гейма (-13, 22, 27, -21, -8) в драматичен мач от олимпийските квалификации.

Тимът на Лоренцо Мичели игра перфектно, имаше шансове да поднесе сензация и да победи двукратния олимпийски шампион, от който отборът ни е загубил четири пъти в последните 10 години, без да спечели гейм.

Това е трето поражение в три мача за „лъвиците“ след загубите от Белгия и Турция. Нашите са на седмо място в класирането с 1 т., а виза за Париж по-

учават първи два тима. Водят Япония и Турция с по 9 т.

Срещу бразилките момичетата на Мичели тръгнаха слабо, но стигнаха до обрат - 2:1 гейма, след като в игра се появиха младите Микаела Стоянова и Маргарита Гунчева. Най-резултатна бе Мария Йорданова с 19 т., Мирослава Паскова добави 13, колкото имаше и 18-годишната Стоянова. Топреализаторка бе бразилката Габи с 26 т., а Таиса помогна с 19.

Българките имаха предимство в сервиса, като направиха 9 т. от начален удар. Тимът на Мичели отстъпваше

СНИМКА FIVB.COM

Капитанката Мирослава Паскова (вляво) забива през двойната блокада на Бразилия

леко при атака и на блокада (12 срещу 17 за съперника), но бразилките направиха и повече грешки. Българският отбор ще играе днес срещу домакините от Япония.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
Шампионска лига
ПО БТВ ЕКШЪН
19.45 Реал М - Унион
22.00 Байерн - Ман Юнайтед

ПО РИНГ
19.45 Галатасарай - Копенхаген
22.00 Арсенал - ПСВ

ПО МАКС СПОРТ 3
17.30 Лил - Олимпия Люблина

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Норич - Лестър

ПО НОВА СПОРТ
13.00 Джонбук - Китчи
15.00 Ухан Три Таунс - Урава Ред Дайъмъндс

ПО БНТ 3
БОРБА
СП в Белград
19.00 Финали (жени)

ПО МАКС СПОРТ 2
ВОЛЕЙБОЛ
13.30 Япония - България

ПО МАКС СПОРТ 1
ТЕНИС
8.00 Турнир в Чънду (мъже)

РЕЗУЛТАТИ

IX КРЪГ

Крумовеград - Левски 2:2 1:0 Тонев (21) 1:1 Цунами (26) 1:2 Рикардиньо (32) 2:2 Ал. Колев (75); **Хебър - Пирин 1:2** 0:1 Тютюков (51) 1:1 Н. Пенев (55) 1:2 М. Бачев (67).

1. Локо Пд	9	8	1	0	22:7	25
2. Черно море	9	7	2	0	19:7	23
3. Левски	8	5	1	2	17:7	16
4. ЦСКА	8	4	3	1	10:5	15
5. Крумовеград	9	4	1	4	11:14	13
6. Берое	9	4	1	4	10:14	13
7. Лудогорец	7	4	1	2	1:6	13
8. Арда	7	4	1	2	12:5	13
9. ЦСКА 1948	7	4	1	2	9:5	13
10. Хебър	9	3	2	4	8:9	11
11. Ботев Пд	9	2	3	4	10:13	9
12. Локо Сф	9	3	0	6	8:18	9
13. Ботев Вр	9	2	0	7	3:18	6
14. Славия	8	1	1	6	5:18	4
15. Пирин	9	1	1	7	3:14	4
16. Етър	8	1	1	6	7:15	4

X КРЪГ

петък, 15.00: Ботев Вр - Берое; 17.30: ЦСКА 1948 - Черно море; 20.00: Ботев Пд - ЦСКА; събота, 15.00: Арда - Хебър; 17.30: Локо Пд - Славия; 20.00: Левски - Етър; неделя, 18.00: Пирин - Крумовеград; 20.30: Локо Сф - Лудогорец.

Крумовеград препъна и Левски в Пловдив

Николай Костов разкри за проблем с мотивацията на „сините“

СНИМКА LEVSKI.BG

Бразилецът Рикардиньо (вдясно) вкарва за 2:1 пред погледа на Матей Шимич от Крумовеград

Крумовеград направи 2:2 с Левски в последния мач от IX кръг на efbet Лига. На Спортен комплекс „Никола Щерев-Старика“ в Пловдив Димитър Тонев (21) откри за домакините. „Сините“ в резервните жълти екипи осъществиха пълен обрат само за 7 минути чрез бразилците Цунами (26) и Рикардиньо (32).

Юношата на Левски Александър Колев (75) изравни, докато цялата защита на гостите го остави да овладее топката с гръб, да се обърне и през куп от играчи да я прати в мрежата на слияния Пламен Андреев.

Дебютантът в елита откъсна 2 т. като домакин на Левски, а преди това взе по 3 т. от шампиона Лудогорец и

„бронзовите“ от миналия сезон ЦСКА 1948.

Левски остава трети с 16 т. и мач по-малко, но на 9 т. от лидера Локо Пд и на 7 от втория Черно море. Крумовеград се изкачи 5-и с 13 т.

„Не спечелихме, защото не успяхме да се адаптираме - нито към играта на противника, нито към терена. Имахме преимущество в резултата, но

през втората част излязохме демотивирани. Бяхме неузнаваеми. Получихме гол и след това опитвахме да играем с дълги топки. Няма подценяване“, обяви треньорът на Левски Николай Костов.

„Започнахме мача доста добре. Контролирахме играта. Успяхме да вкараме гол, имаше шансове за втори, но след това загубихме концентрация. Левски успя да изравни, след това се сринахме психически до почивката. През второто полувреме отново започнахме добре, играхме агресивно, успяхме да вкараме гол. Мачът беше труден, но в крайна сметка сме доволни от точката, особено след загубата с 0:4 от Локо Пд. Играчите са пределно мотивирани срещу големите отбори като Левски, ЦСКА и Лудогорец“, призна наставникът на Крумовеград Неманя Миланович.

Славия изгони треньора Бакеро

Славия се раздели с треньора си Хосе Мари Бакеро. Бившият футболист на Барселона и испанския национален отбор разочарова начело на столичани, като в 8 мача, записа 1 победа, 1 равенство и 6 поражения.

„Ръководството благодарни на испанския специалист за положените усилия, професионализма и всеотдайността в

работата заедно през последните месеци. Оставаме с най-добри приятелски чувства“, обявиха „белите“.

Фаворит за негов заместник е Иван Колев. През уикенда той изгледа от трибуните загубата от Локо Сф (1:2). Опитният специалист води тима през 2014 и 2015 г.

За наследник на Бакеро се спрягаше

и Станислав Генчев, но явно президентът на „белите“ Венцеслав Стефанов иска да заложи на опитен наставник.

Славия е осмият клуб в Първа лига, който сменя треньора си от началото на сезона. За малко повече от два месеца половината клубове - ЦСКА, ЦСКА 1948, Ботев Пд, Пирин, Локо Сф, Берое и Ботев Вр направиха рокади.